

GERÇEKTEN HABER VERİR

41. yıl

YENİ ASYA

ÜCRETSİZ
İLAVEDİR

ASYA'NIN BAHTININ MİFTAHI, MEŞVERET VE ŞÛRÂDIR

www.yeniasya.com.tr

Vefatının
50. yıl

AYDINLARIN GÖZÜYLE SAİD NURSÎ

KÜTÜPHANENİZDE SAİD NURSÎ'YE YER AÇIN

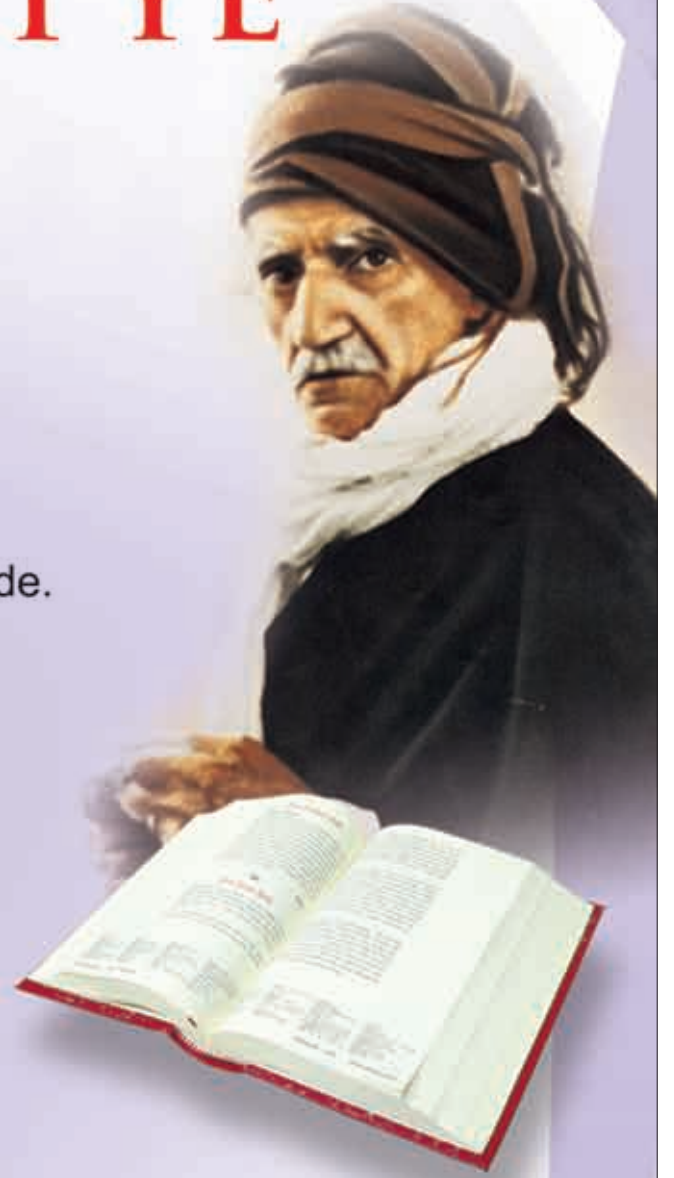
RENKLİ YENİ TANZİM
RİSALE-İ NUR KÜLLİYATI

Bediüzzaman Said Nursî

RİSALE-İ NUR KÜLLİYATI

Risale-i Nur'u anlamak artık daha kolay

Modern çağ insanının aradığı Kur'ân yorumu bu eserlerde.

Büyük boy

14 cilt. Renkli, şamua kâğıda baskı, lüks cilt.
16.5x24 cm, Tamamı 12.300 sayfa.

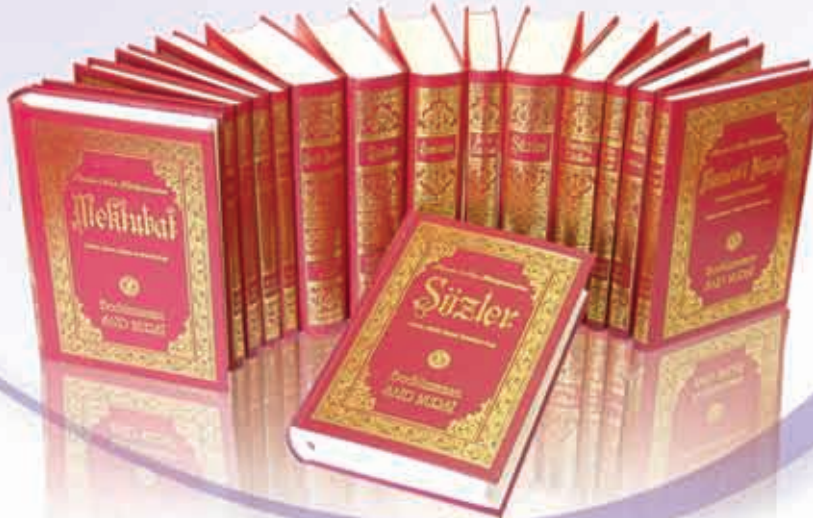

Orta boy

10 cilt. Renkli, şamua kâğıda baskı, lüks cilt.
15x20 cm, Tamamı 12.300 sayfa.

Yenilikler

1. **Kronolojik bilgiler:** Risale-i Nur üzerinde ilk defa yapılan bir çalışma. Bediüzzaman Said Nursî'nin hayatı ile Türkiye'de ve dünyada meydana gelen önemli olayları karşılaştıran tarih cetveli.
2. **Derkenar sözlük:** Her sayfanın yan tarafında, cümlelerin içinde geçen kelimelerin anlamları.
3. **Ayet-hadis mealleri ve kaynakları:** Geçtiği sayfanın altına konulmuştur.
4. **Arapça ve Farsça metinlerin tercümei.**
5. **Şahıs ve yer bilgileri.**
6. **Şahıs ve yer indeksi.**
7. **Ayet-i kerime ve hadis-i şerif indeksi.**
8. **Telif tarihleri:** Her bir eserin yazıldığı tarih.
9. **Genel indeks.**

YENİ ASYA NEŞRİYAT
İnsanı ve kâinatı okumak için...

Takdim

İçindekiler

Taha Akyol	4
Roni Margulies	5
Ertuğrul Özkök	8
A. Turan Alkan	8
Resul Tosun	8
Doç. Dr. Önder Aytaç	9
Necmiye Alpay	9
Ahmet Taşgetiren	9
Sevan Nişanyan	12
Mustafa Akyol	12
Teodora Doni	13
Semih idiz	13
Adem Yavuz Arslan	13
Cihan Aktaş	16
Hüseyin Gülerce	17
Av Turgut inal	17
Özcan Ünlü	17
Orhan Miroğlu	18
Can Dündar	18
Prof. Dr. Mehmet Altan	23
Mustafa Özcan	24
Sırrı Süreyya Önder	25
Cüneyt Ülsever	25
Hilmi Yavuz	25
Haşmet Babaoğlu	25
Yusuf Kaplan	28
Emre Aköz	28
Keisuke Yamanaki	28
Muhammed Akar	29
Ian Markham	29
Seyit Haşim Haşimi	29
Jane Smith	29
Thomas Michel	32
Nazeema Ahmed	33
Hakan Albayrak	33

Tarih, 23 Mart 1960.

Bediüzzaman Said Nursî Hakkın rahmetine kavuşur.

Aynı sene içerisinde Urfa'daki mezarı, bir gece vakti kırılır ve naaşı bilinmeyen bir yere nakledilir. Hayatını hazmedememiş resmi ideoloji, mezarından da rahatsız olmuştur.

Ne ki, kader, Said Nursî'nin vasiyetini düşmanlarının eliyle yerine getirmiş olur.

O "Kabrimi gayet gizli bir yerde, bir iki talebenden başka hiç kimse bilmemek lâzım geliyor... Çünkü, dünyada sohbetten beni men eden bir hakikat, elbette vefatımdan sonra da o hakikat bu surette beni mecbur ediyor" diyen bir ihlas abidesidir.

Hayatı boyunca nazırları kendine değil, "Kur'an'ın malı" olarak gördüğü Risale-i Nur eserlerine çevirmiştir.

"Size katiyen ve çok emarelerle ve kat'i kanaatimle beyan ediyorum ki, gelecek yakın bir zamanda, bu vatan, bu millet ve bu memleketteki hükümet, alem-i İslama ve dünyaya karşı gayet şiddetle Risale-i Nur gibi eserlere muhtaç olacak; mevcudiyetini, haysiyetini, şerefini, mefahir-i tarihiyesini onun ibrazıyla gösterecektir" demiştir.

Bugün 23 Mart 2010.

Bediüzzaman'ın vefatının üzerinden tam 50 yıl geçti. Dile kolay yarım asır.

Said Nursî ve Risale-i Nur eserleri dünyaya mal oldu. Hakkında ulusal ve uluslararası, yurt içi ve yurt dışında sayısız sempozyum, panel ve konferans gibi etkinlikler düzenlendi.

Risale-i Nurlar 50'ye yakın dünya diline çevrildi.

Bugün dünyanın pek çok yerinden insanlar Said Nursî'nin eserlerini ilgi ve hayranlıkla okuyor.

Ya Türkiye?

Türkiye'de de Risale-i Nur okuyucularının sayısı çok fazla. Her geçen gün daha da artıyor.

Peki aydınlar, siyasetçiler, akademisyenler... Onlar ne derece ilgililer?

Gerçek şu ki, istisnalar hariç, bu ülke aydını hâlâ Said Nursî'yi ve Risale-i Nur'u yeteri kadar bilmiyor, belki de bilmelerine engel olunuyor. İlerleyen sayfalarda Said Nursî'yle ilgili görüşlerini de okuyacağınız Taraf yazarı Roni Margulies bakın ne diyor:

"Said Nursî, benim kültürel radarımda ya-

kın geçmişe kadar iz bırakan bir isim değildi. Doğaldır, Kemalist Türkiye'de Kemalist bir eğitim alarak büyüyen, sonra da sosyalist olan bir kişinin Said Nursî'yi salt bir isim olmaktan öte bilmesi, tanıması beklenemez."

Bu ifadeler herhalde herşeyi anlatıyor olsa gerek.

Evet, bu ülke aydını ile Said Nursî arasında Kemalist resmi ideoloji tarafından kasıtlı bir perde gerildi. Bir dönem, bu ülkenin ilahiyatçı aydınlarına bile, doçentlik veya profesörlük payesi alabilmeleri için "Said Nursî ve Risale-i Nur" aleyhinde bir kitap veya makale yayınlamalarının şart koşulduğu kimi hatıralarda nakledildi.

Sadece aydınlar mı? Geniş halk kitleleri de ürkütüldü, yanlış bilgilendirildi. Tabii bunda, resmi ideolojinin sözcülüğünü yapan medyanın da rolü büyük. Risale-i Nur okuyanlar, sanki birer vatan hainiymiş gibi lanse edildi. Allah rızası için bir araya gelip Risale-i Nur eserlerini okuyarak imanlarını kuvvetlendirmeye çalışanlar, sanki bir suç işliyorlarmış gibi baskına uğratıldı ve medyada yalan yanlış haberlere yer verildi.

İşte o günlerden bugünlere gelindi.

Said Nursî'nin vefatından tam 50 yıl geçti. Onu bu kez Türkiye entelektüellerine sorduk. "Said Nursî ismi sizde hangi manaları çağırıyor? Onu nasıl tanıyor ve tanımlıyorsunuz?" dedik. Onlar da cevaplarını yazdılar. Tabii kimi "Hakkında bilgim yok, dolayısıyla fikrim de yok" dedi. Kimi vefatının 51. veya 52. yılında konuşmayı ümit ettiğini söyledi. Kimisi de hakkında ne biliyorsa onu aktarmakla yetindi. Onunla bilinçli olarak ilgilenmiş, fikirleri üzerine mesai sarf etmiş kimi aydınlarsa, daha detaylı fikirlerini bizimle paylaştılar.

Neticede, Said Nursî'ye dair bilgi ve fikri olan bu ülke aydınının görüşlerini aktarmaya çalıştık bu ilavemizde sizlere.

Bu vesileyle, ilerleyen sayfalarda Said Nursî'yle ilgili fikirlerini de okuyacağınız Orhan Miroğlu'nun ifadesiyle "Türkiye'deki muazzam değişimde büyük rolü olan" Said Nursî'yi ve fikirlerini bir kez daha ülke gündemine taşıyabilirsek memnun olacağız.

Değerli fikirlerini bizimle paylaşan aydınlara teşekkür ediyoruz.

Şimdi söz sırası onlarda:

Soru:

*‘Said Nursî’ ismi, sizde hangi manaları çağrıştırıyor?
Said Nursî’yi nasıl tanıyor ve tanımlıyorsunuz?*

SAİD NURSÎ, İSLÂM DÜŞÜNÇESİNDE BİR ‘TECEDDÜD’ GERÇEKLEŞTİRDİ

Said Nursî çağımızda neden önemli?

Said Nursî’nin çağımızda sürekli bir şekilde geniş bir ‘talebe’ kitlesine sahip olması önemli bir olaydır. Gerçekten ‘Nurcular’ 1940’lardan beri Türkiye’nin gündemindedir. Son yirmi yılı hariç tutarsak, her devirde, özellikle de askeri müdahale dönemlerinde baskılara maruz kalmışlar, yüzlerce defa takip ve hapsedilmişlerdir. Dahası, Türkiye eskisine göre daha şehirli, daha eğitilmiş ve dünyaya daha açık bir toplum haline geldiği halde Risale-i Nur yayınları da ‘Nurcular’ da azalmamış, çeşitli kollara ayrılırsalar da hem sayıları hem etkinlikleri artmış bulunuyor.

Bunun sebeplerini dikkatle ve gerçekçi bir gözle analiz etmek gerekir.

İslam ilimleri sahasında Cumhuriyet döneminde de bilinen Ahmet Naim Bey, Elmalılı Hamdi Efendi, Ahmet Hamdi Akseki, Hasan Basri Çantay, Ömer Nasuhi gibi gerçek ve büyük âlimler bulunduğu halde hiç biri Said Nursî kadar etkili olmamış, ‘akım’ yaratmamışlardır. Tasavvufi tarafa baktığımızda da çeşitli tarikat şeyhleri günümüzde de bulunmakla beraber onlardan da hiç biri Zahid Kotku’yu hariç tutarsak, entelektüel zümrede Said Nursî kadar etkili olamamışlardır.

Bunun sebepleri olmalı...

Bediüzzaman Said Nursî’nin bütün risaleleri 2300 sayfa tutmaktadır ve 2 cilt halinde Risale-i Nur Külliyyatı adıyla basılmıştır. (Nesil Yayınları) Aşağıdaki alıntıları ben bu kaynaktan yapacağım.

Risale-i Nur’ların cazibesindeki sebeplerden biri hiç şüphesiz Said Nursî’nin henüz erken yaşlarda bile çevresinde ‘Bediüzzaman’ denilecek çapta klasik-medrese ilimlerine, eski deyimle ‘ulum-u diniye’ye vâkıf olmasıdır. Risaleler okunduğunda da bu görülür zaten. Diğer bir faktör Said Nursî’nin sadece ‘okuma’ ya da ‘tahsil’le bu ilme ulaşmış olmayıp, ilaveten, “ilm-i vehbî” denilen bir tür ‘Allah vergisi’ bir ilme sahip olduğuna inanılmasıdır. Risalelerde, buna inanılmasını sağlayacak ‘işaretler’ de vardır. Ebced ve cifr gibi kadim edebi ve esoterik metodlar uygulanarak klasik bazı dini metinlerde bu işaretler bulunduğu ifade edilmektedir. Sikke-i Tasdik-i Gaybî adlı risalede, bu risalenin adından da anlaşılacağı üzere, cifr me-

**Taha
Akyol**

**Milliyet
yazarı**

todu ile, Said Nursî’nin ve Risaleler’in ‘Gayb’den ilham edildiğine, en azından onaylandığına dair ifadeler mevcuttur. Müminlerin rüyalarında Hz. Peygamber’in “Risale-i Nur’la münasebettar görülmesi” böyle bir işaret olarak anlatılır. (II, sf. 2063)

Talebelerinin “Sadece Kur’an okurdu” diye özenle vurgulamaları da bu inanın bir ifadesidir. (Sf. 2144)

Mümin gönüllerde, hele de tasavvufi hassasiyete olanlarda bu ifadelerin son derece etkili olacağı açıktır; etkili olduğu da bellidir zaten.

Meşrutiyet düşünürü

Fakat geniş sosyolojik ‘Nurculuk’ olgusunu izah için bunların da yeterli olmadığı kanaatindeyim. Çünkü gerek dinî ilimler bahsinde, gerek ‘Gayb’den tasvip edilme anlamında bu hususiyetleri çeşitli din âlimlerinde ve şeyhlerde de bulmak kolaylıkla mümkündür. Kaldı ki Said Nursî bir tarikat şeyhi, Nurculuk da bir tarikat değil, olsa olsa ‘cemaat’tir.

Bu “ilm” ve “Gayb” faktörlerinin yanında, Said Nursî’nin ‘Meşrutiyet münevveri’ olmasının fevkalade önemine dikkat çekmek istiyorum. Klasik medrese hocaları veya Meşihat dersiamları gibi köşesine çekilip kitaplara kapanmamış, siyasetle ve ideolojik tartışmalarla yakından meşgul olmuş, bu durum ona 20. yüzyılın siyasi, ideolojik, felsefi ve ‘fenni’ kavramlarıyla, sual, mesele ve münakaşalarıyla yakından temas kurmasını sağlamıştır. Gerçi siyaseti “Eski Said”le birlikte terk etmiş, ömrünün sonuna kadar ‘siyasetçilik’ yapmamıştır ama Meşrutiyet devrindeki siyasi tartışmalar “hürriyet, istibdat, idare-i mutlaka, meşveret, şûrâ, kanun” gibi kavramları onun fikir dünyasına kuvvetli bir şekilde yerleştirmiştir. Nitekim Risale-i Nur Külliyyatı’nda, eserin hemen tamamı Kur’an tefsiri, hadis, kelam, tasavvuf ve ahlak konularında olmakla beraber, Meşrutiyet devresinin kavramlarının da her hangi bir dinî kitapta olabileceğinden çok fazla zikredildiğini görüyoruz.

İki ciltlik bu kitabın indeksinde yaptığım araştırmaya göre:

Hürriyet kavramı 51 sayfada, vicdan hürriyeti kavramı 20 sayfada savunularak, yorumlanarak ele alınmaktadır.

İstibdat kavramı ise tam 67 sayfada eleştirilerek, İslama aykırı bir kavram olarak işlenmektedir.

Meşrutiyet, meşveret ve şûrâ kavramları toplam 68 sayfada savunularak ele alınmıştır. Özellikle meşveret ve şûrâ kavramları Namık Kemal’den itibaren çok defa parlamentoyu çağrıştıran demokratik bir kurum olarak algılanmıştır. Tarihte sadece ‘danışma, görüşme’ anlamında kullanılan bu kavramların demokrasi yönünde yeniden yorumlanarak kullanılması Meşrutiyet fikrinin önemli özellik-

Ahmet Naim Bey

Elmalılı Hamdi Efendi

Ahmet Hamdi Akseki

Hasan Basri Çantay

Ömer Nasuhi Bilmen

M. Zahid Kotku

rinden biridir. Bediüzzaman da bu kavramları aynı yönde kullanmaktadır.

Felsefe kavramının 101 sayfada,

Fen kavramının 60 sayfada,

Medeniyet kavramının 77 sayfada,

Terakki kavramının 37 sayfada zikredilmiş olması da son derece önemlidir ve bu kavramlar o devrin tartışmalarındaki en esaslı konulardır.

Said Nursî'nin "maarif ve medeniyetle mücehhez olan İslam" vurgusu yapması fevkalade önemlidir ve önceki bütün İslam alimleriyle karşılaştırıldığında kesinlikle bir yeniliği (teceddüt) yansıtmaktadır. (sf. 1996)

'Asrın idraki'

Talebeleri Bediüzzaman'ın "maarif ve medeniyetle mücehhez olan İslam" vurgusuyla, merhum Mehmet Akif'in "Doğrudan doğruya Kur'an'dan alıp ilhamı / Asrın idrakine söyletmeliyiz İslam'ı" beyti arasındaki benzerliğe dikkat çekiyorlar. (sf. 2144)

Dahası Said Nursî'nin kendisi Muhammed Abduh ve Cemaleddin Afgani'den takdirle bahsetmektedir. (sf. 1922, 1992) Mehmet Âkif de Safahat'ta Abduh ve Afgani'den takdirle bahseder.

Yaşadığı çağın sorunlarına temas ettiği zaman "maarif ve medeniyetle mücehhez olan İslam" fikrini savunan Said Nursî, bu çağda "ila-i kelimetullahın maddeten terakkiye bağlı" olduğunu söyler! Avrupa'da materyalizmin büyük sorunlar çıkardığını belirterek, İslam için nasıl bir gelecek düşündüğünü şu ilginç cümle ile ifade eder:

"Asya'nın bahtını, İslamın talihini açacak yalnız meşrutiyet ve hürriyettir – fakat şeriat-ı garra'nın terbiyesinde kalmak şartıyla...

Tenbih: Mehasin-i medeniyet (medeniyetin güzellikleri) denilen emirler şeriatın başka şekle çevrilmiş birer meselesidir" (sf. 1995 - 1997)

Osmanlı devletinin son yıllarında Said Nursî'nin yazdığı bu satırlar iki bakımdan önemlidir: Şeriatı siyasi bir rejim değil "terbiye" olarak nitelemektedir ve "medeniyetin güzellikleri" ile "şeriat" kavramı arasında kuvvetli bir bağlantı kurmaktadır.

Bugünkü Türkiye'de, Risale'lerdeki "hürriyet, maarif, medeniyet, şûrâ, meşveret, terakki, fen" gibi kavramları okuyanların bu kavramları daha çok günümüzdeki tanımlarıyla algılamaları doğaldır. Nitekim Nurcular daima demokrasinin yanında yer almış, daima şiddete karşı çıkmış, İslam dünyasındaki radikal akımları tasvip etmemişlerdir.

Mevdudi ve Seyyid Kutup gibi yazarların radikal ve 'aktivist' Siyasal İslam anlayışları Nurcuları hiç etkilememiştir.

'Yetişip geçmek'

Risale'lerde "medeniyet, maarif, fen, felsefe" gibi kavramların kuvvetle vurgulanması, günümüzde Nur cemaatlerinin neden bütün İslami cemaatlerden daha fazla eğitime, akademik kariyere ve dünyaya açılmaya önem verdiklerini izah eder. Said Nursî, Muhakemat adlı risalesinde medresenin neden gerileyip "tedenni" ettiğini anlatırken, çok önemli bir tespitte bulunur: Medreseler "kitaplar, evkat ve efkârı kendine hasredip harice çıkmasına meydan vermemeleri" sebebiyle çökmüştür. (sf. 2000)

"Harice çıkmak" yani hem sosyal ilişkiler olarak hem zihnimizi açma anlamında dünyaya, dünyadaki bilime, teknolojiye (fen), gelişmelere (terakkiyat) açık olmak... Öyle bir çağda yaşıyoruz ki, ulaştırma araçlarının evrimi sayesinde "âlem bir şehir-i vahid hükmüne geçmiş"tir, yani 'bir şehir' haline gelmiştir! Bunu belirten Said Nursî, bütün İslam dünyası için bu alanlarda bir motivasyon, bir yarış dinamizmi yaratmak ister: "Yetişip geçeceğiz." (sf. 1997)

Dindarlık, dindarlığın sağladığı manevi huzur

ve misyon duygusu, 'cemaat' ruhunun kazandırdığı dayanışma, birlikte çalışma ve iş disiplini gibi özellikler bir bakıma Weber sosyolojisinin dikkat çektiği kavramlardır. Bunun yanında "hürriyet, maarif, fen, terakki" ve nihayet "yetişip geçme" ruhu, Nurculara çağın yeniliklerine açık olma bakımından ciddi bir dinamizm kazandırmıştır. Onun içindir ki, Türkiye gelişip 'aydınlandıkça' yok olması beklenen Risale-i Nur etkisi, tam tersine, entelektüel ve akademik seviyede de kendini göstermektedir. Said Nursî geleneksel dindarlıkla çağımızdaki modern hürriyet, demokrasi, eğitim, kalkınma, rekabet, piyasa ekonomisi gibi kavramların sentezlenebileceği bir İslam'ı anlatmaktadır. Bunun modern insan için "zorlaştırılmış" değil, "kolaylaştırılmış" bir İslami anlayış olduğu açıktır. Bunun sosyolojik özelliğinin yanında 'Gaybi tasdik'e sahip olduğuna inanılması da bağlılarına 'vecd' vermekte, hayatlarına büyük bir 'mânâ' kazandırmaktadır. Bu iki sebepten, sadece halk seviyesinde değil, yüksek eğitimli kesimlerde de 'talebeler'i bulunmakta, hatta uluslararası akademik araştırmalara konu olmaktadır.

Bu, geleneksel medrese ve tekke İslamıyla karşılaştırıldığında çağımızda hem İslam düşüncesinde hem İslam ruhiyatında 'teceddüt'ü ifade ediyor; zaman ilerledikçe cazibesini sürdürmesi bundandır.

KEMALİZMİN DÜŞMAN İLÂN ETTİĞİ HER ŞEY GİBİ, NURCULUK DA İLGİMİ ÇEKİYOR

Roni Margulies

Taraf yazarı

Said Nursî, benim kültürel radarımda yakın geçmişe kadar iz bırakan bir isim değildi. Doğaldır, Kemalist Türkiye'de Kemalist bir eğitim olarak büyüyen, sonra da sosyalist olan bir kişinin Said Nursî'yi salt bir isim olmaktan öte bilmesi, tanıması beklenemez.

Son yıllarda ise, Kemalizmin düşman ilan ettiği her şey gibi, Nurculuk da ilgimi çekti, biraz bilgilenmeye çalıştım. Cemaat, tarikat, biat etmek gibi kavramlar bana çok uzak elbet, ama hem geniş kitleleri etkileyen hem de devletin şeytanlaştırdığı her akım benim ilgimi çeker. Bu açıdan, okumak istediğim kitaplar listesinde Risale-i Nur da var bir zamandır.

SİNEMAYA İLGİSİ BENİ ŞAŞIRTTI

Laik ve cumhuriyetçi eğitim almış, devletin eğitim sisteminde büyümüş bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak Said Nursî ile ilgili görüşüm, onun "Nurcuların ruhani lideri" olduğu şeklindedir. Samimi olmak gerekirse, bu, iyi bir izlenim de değildi. Said Nursî hayatım boyunca ilgi alanımda fazla yer almadı. Fethullah Gülen hareketinin gelişmesiyle birlikte, Said Nursî'ye olan ilgim de artmaya başladı. Şu an görüşlerim eskisi kadar katı değil. Hakkında çok fazla bir şey de okumadım. Türkiye değişiyor, bizler de değişiyoruz ve artık bir zamanlar bizlere yabancı hissettiğimiz dünyalara açılıyor. Ben buna, "Başkasını tanımak, kendimizi tanıtmak" süreci diyorum. Herkes için bunu yapmanın zaruri olduğuna inanıyorum. Ne dinle ilgili herkes mürteci, ne de laiklik hassasiyeti olan herkes

**Ertuğrul
Özkök**

Hürriyet
yazarı

jakoben laikçidir. Ne her türbanın altında bir öcü, ne her şarap kadehinin arkasında bir öcü var. Ülkemizin ortasındaki bu çok geniş ve engin ortak yaşama alanını iskana açamazsak, bu düşmanlık

bitmeyecek. O nedenle bir süredir dikkatle okumaya başladım. Ama beni en çok şaşırtan yanı, sinemaya olan ilgisini keşfetmemdi. Bunu önce Zaman Gazetesi'nin Genel Yayın Yönetmeni Ekrem Dumanlı'nın sinema yazılarında okudum. Oradan hareketle çok ilginç bir makaleye ulaştım. Bunu da Hürriyet'te yazdım. Bu kadar uhrevi bir insanın bu kadar dünyevi bir şeyden zevk alması doğrusu beni şaşırttı. Kendi dünyanıza yabancı bir şahsiyetin böylesine insani bir tarafını keşfedince, ona daha fazla ilgi duymaya başlıyorsunuz. Diyeceğim, bu soruyu bana gelecek yıl veya daha sonraki yıllarda düzenlenecek kongreler için sorarsanız, size Said Nursî'nin daha derinlerine nüfuz etmiş duygu ve düşüncelerimi aktarabileceğim. Yani bu söylediklerimi, bir tür "samimi mukaddime" olarak değerlendirebilirsiniz.

BÜYÜK BİR VİCDAN, BİR ŞAHSİYET ABİDESİ

Said Nursî, İslâm'ın büyük zelzelelere maruz kaldığı fırtınalı zamanlarda İslâm ahlakını ve imanını savunmak için sağına soluna bakmadan doğru bildiğini seslendirmiş büyük bir vicedandır. Bir şahsiyet abidesidir. Yetişmesine vesile olduğu insanlar sebebiyle büyük bir sadaka-i cariye sahibidir. Allah ondan razı olsun.

**A. Turan
Alkan**

Zaman
yazarı

CESUR BİR DAVA ADAMI

Said Nursî benim gözümde 20. yüzyılın örnek simalarından biridir. Hayatıyla örnektir. Mücadelesiyle örnektir. Tebliğiyle örnektir. Allah demenin yasak olduğu dönemlerde risaleleriyle iman hakikatlarını haykıran cesur bir dava adamıdır. Milletin dinini imanını muhafazada emeği geçenlerin başında gelen fevkalade önemli bir şahsiyettir. Unutulmaya yüz tutmuş hakikatleri tüm baskılara rağmen yaşatmaya çalışmış örnek bir önderdur. Rahmetullahi aleyhi.

**Resul
Tosun**

Yeni Şafak yazarı
22. Dönem Tokat
Milletvekili,

MİLİTARİZME KARŞI SİVİL BİR BAŞKALDIRI O

**Doç. Dr.
Önder
Aytaç**

Taraf
yazarı

Militarizm ve polis devletine karşı sivil bir başkaldırı o. Ancak bu bir isyan değil, onurlu bir duruş. Müstağni bir davranış ve kucaklayıcı bir yaklaşım. Şanlıurfa, Kastamonu, Barla, Eskişehir, Afyon, Emirdağ, Isparta zorunlu iskâna tabi tutulduğu yerlerden bazıları. Ama buralar Anadolu insanının onu bağrına buyur ettiği ve sine-sine sardığı mekânlardan bir demet. O gittiği her yerde; 'Gelse celalinden cefa, yahut cemelinden sefa, ikisi de cana feda, lütfun da hoş, kahrın da hoş' diyen bir irade. 'Ne yapayım acele ettim kışta geldim, sizler cennet âsâ bir baharda geleceksiniz' diyen yol açıcı bir aksiyon insanı. Ruslara karşı talebeleriyle birlikte gönüllü alay komutanı olarak savaşma, aktif siyaset için Ankara'ya ilk TBMM için gelme, sonra da eserlerini kaleme almak için her şeyden elini eteğini çekme... Van'da kayalıklardan düşeceği anda bile, 'Eyyvah davam' diye haykırarak eserlerini kaleme alma. Kısacası 'etrafi sekiz yaşından seksen yaşına kadar bütün nesiller tarafından sarılan bahtiyar bir ihtiyar' olma. Zaman ihtiyarladıkça o ve onun eserleri hep gençleşiyor. O halde; 'Evet, ümitvar olunuz, şu istikbal inkılabı içerisinde en yüksek ve gür seda ...' diyebilme. Atom çekirdeği ile kozmik dünya ve gezegenler arasında seyahat imkânı sunan yazdığı eserlerde, hep Muhammedi yaklaşımı ve Rabbe yakınlığı hissetme.

Sorulan soru; 'Said Nursî' ismi, Önder Aytaç'ta hangi manaları çağrıştırıyor? Önder Aytaç, Said Nursî'yi nasıl tanıyor ve tanımlıyor? Öyle zor bir soru ki bu... İçimde çok şey duyar, çok heyecanlanırım ama bu heyecanlarımı dile getirmeye muktedir bir insan değilim. Ben o nâmeden müteheyyicim ki yoktur ihtimali terennümüm.

Ağlarım ağlatamam, hissederim anlatamam, dili bağlı kalbimin bundan pek bızırım. Ben kim, onu hakkıyla tanımak ve tanımlamak kim? Önemli olan onun bizi orada tanınması, tanımlaması ve 'Evet bizdendir' demesi değil mi? Ben 'maddi ve manevi ilme sahip olmayı' onunla pekiştirdim.

'Ukba ve dünya saadetini' de ondan öğrendim. 'Emanetinde emin olup, canımı şehit olarak teslim etmeyi' de onun öğretilerinde gördüm.

ADINA YA DA FOTOĞRAFINA RASTLADIKÇA DERİN BİR SAYGIYLA DOLARIM

**Necmiye
Alpay**

Radikal
yazarı

Kendisinin adını ilk kez Konya Ereğlisi'nde lise 1. sınıf öğrencisiyken, 1961 yılında duydum. Bir arkadaşımız Said Nursî'den risaleler getirmişti. Bir risaleyi okumaya çalıştığımı hatırlıyorum.

Aklımda yalnızca büyük harflerle yazılmış sözcükler içeren ve içeriğiyle ilmihali çağrıştıran bir metin kaldı. Ben daha çok edebiyat okuruydum ve siyasal yayın olarak, yine bir arkadaşımızın getirdiği Yön dergisini daha ilginç ve anlaşılır buluyordum. Nureculuk diye bir akım olduğunu da o sıralar

duymuş olabilirim. Ancak, İslamiyet içi tartışmalar çekici gelmemişti bana.

Daha sonra üniversite yıllarımdan başlayarak Kürt sorunuyla ilgilendiğim sırada Said Nursî'nin Kürt olduğunu, diğer adının Said Kürdî olduğunu öğrendim ve zihnimde onun adı ezilen bir kategori ile birleşmiş oldu. Adına ya da fotoğrafına rastladıkça düşünen ve düşünceleri uğruna acı çekmeyi göze alan bir insanın uyandırdığı derin bir saygıyla dolduğumu hissederim.

HAYATI, İSLÂM İÇİN ÖDENEN BEDELLERLE GEÇTİ

**Ahmet
Taşgetiren**

Bugün
yazarı

Bediüzzaman Said Nursî, bir büyük İslam alimi. Bir büyük iman hareketinin merkez yüreği. Hayatı, İslam için ödenen bedellerle geçmiş bir Allah dostu. Risale-i Nur gibi iman hakikatlarını te'lif ederek, nesillerin kalbini iman ışığı ile buluşturmuş bir rehber insan. Çağın İslam'la ilgili "bilgi açlığı"nın, hususiyle, imani mevzularda yoğunlaştığını görerek, eserlerini bu alanda veren bir büyük mütefekkir. Ülkemizin ve İslam dünyasının en bunalmış son yüz yılında Nur risaleleri ile toplumun ve insanların önüne ışık tutmuş bir önder.

RESMİ İDEOLOJİNİN ŞAKŞAKÇILIĞINA TENEZZÜL ETMEDİ

**Sevan
Nişanyan**

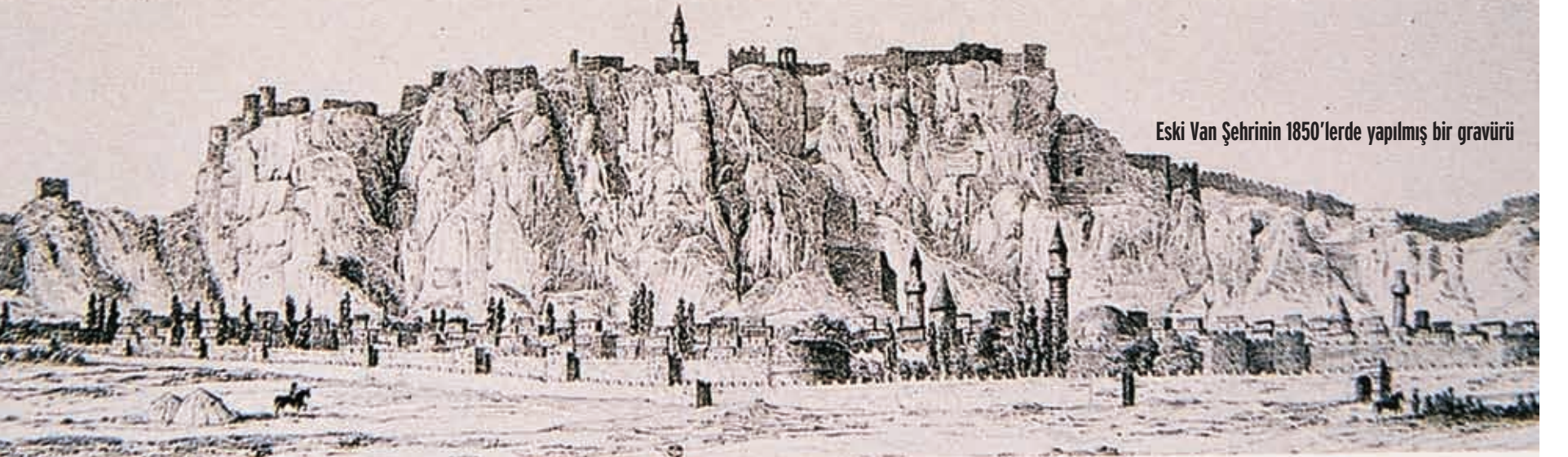
**Taraf
yazarı**

2005'te çıkan "Ankara'nın Doğusundaki Türkiye" adlı kitabımda Van yakınındaki bir dağdan bahsederken Said Nursî'yi şöyle anlatmıştım.

"Bediüzzaman Said Nursî 1924'te Türkiye'nin gidişinden ümitsizliğe düşüp bu yakındaki metruk bir kilisede inzivaya çekilmiş. İki yıl süreyle kendini ibadet ve tefekküre vermiş. Yalnız başına düşünmenin vatana zararlı olduğu öngörüldüğünden tutup götürmüşler. Isparta'nın Barla'sında ikamete mecbur etmişler. Barla'da da, kasabadan uzak, gölün kıyısında bir ağaç üzerine kulübe yapıp birkaç yıl orada yaşamış. Orada da düşünmekten ve yazmaktan vazgeçmediği için, son çare 1935'te hapsedip aralıklarla 1950'ye kadar içeride tutmuşlar."

Resmi ideolojinin şakşakçılığına tenezzül etmeden, özgün ve dürüst bir düşünce gayretine girmiştir. Bunu yapmaya yeltenen herkes gibi Cumhuriyetin sillesini yemiş, hayatı zindan edilmiştir. Van'da inzivaya çekildiği harabeyi ve Barla'da sığındığı ağaçlığı ziyaret ettim, her ikisinden çok etkilendim. İçinde bulunduğu çağın ahlâkî sefaletine isyan eden bir insanın çılgınlığını duyar gibi oldum.

Yazdıklarını biraz okumaya çalıştım. Derinine nüfuz edemedim. Bu benim sığılımdan mıdır, yoksa çağı çoktan kapanmış bir ideolojinin yardımıyla vermeye çalıştığı cevapların yetersizliğinden midir, onu bilemem tabii.

Eski Van Şehrinin 1850'lerde yapılmış bir gravürü

BARIŞÇI, DEMOKRAT VE HÜRRİYETÇİ BİR ÇİZGİ BENİMSEDİ

Said Nursî isminin bende uyandırdığı en güçlü duygu saygıdır. Merhuma büyük saygı duyuyorum, çünkü inandığı mukaddes değerleri savunmak için çileli bir hayat sürmüştür. Tek Parti devri gibi ağır bir istibdat altında verdiği idealist mücadeleyi, fikirlerine katılmayan fakat adalet duygusuna sahip insanların da takdir edeceğine, etmesi gerektiğine inanıyorum.

Türkiye'deki seküleristler toplumdaki her türlü dinî hareketin "din sömürüsü" amaçlı olduğunu kabul ederler, ve bazen ne yazık ki bu ezberi doğrulayan örnekler karşımıza çıkar. Bediüzzaman ise bırakın "din sömürüsü"nü, dinden en ufak bir menfaat sağlamadığı gibi onun uğrunda türlü zulümlere maruz kalmıştır. Bu açıdan tam anlamıyla örnek bir da-

**Mustafa
Akyol**

**Star
yazarı**

va adamı olduğunu düşünüyorum.

Öte yandan savunduğu görüşler ve ortaya koy-

duğu İslamî perspektif de benim açımdan kıymetlidir. Asrımızda ortaya çıkan ve İslam'a faydadan çok zarar veren siyasal İslamcı akıma itibar etmemiş, "İslam Devleti" yoluna sapmamış, bunun yerine iman ve ahlâkî ön plana çıkaran, barışçı, demokrat ve hürriyetçi bir çizgi benimsemiştir. Türkiye resmi ideolojisinin bunu bile kabullenemeyip Bediüzzaman'a ve talebelerine baskı uygulaması ise, bu ideolojinin laiklik anlayışının ne denli otoriter ve İslamofobik olduğunun önemli örneklerinden biridir.

Sonuçta, bugün her meseleye Bediüzzaman'ın yarım asır önce baktığı gibi bakmasam da, merhumun samimiyet ve cesaretinden ilham alıyor, kendisini saygı ve rahmetle anıyorum.

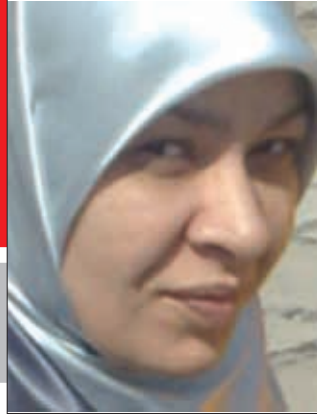
KALEMİYLE BİR İSLÂM SAVAŞÇISI

Said Nursî isminin bana çağrıştırdıkları: Öncelikle iman ve Bismillah ... Sonra Bediüzzaman... Fena ve beka (fani dünya ve ebedi ahiret yurdu)... Merhamet ve zulüm... Tevbe ve günah... Ödül ve ceza... Cennet ve cehennem ("Zalimler için yaşasın cehennem" sözü unutulmaz)... Sonra yine iman, en çok iman...

Bana göre Said Nursî: Bir İslam savaşçısı... Kalbiyle bir İslam savaşçısı... İman dolu kalbiyle... Beyniyle bir İslam savaşçısı... Her hücresi Kur'an nuruyla aydınlanmış beyniyle... Bedeniyle bir İslam savaşçısı... Cephelerde savaşan, sürgünlerde, zindanlarda yaşayan ama yıkılmayan bedeniyle...

Kalemiyle bir İslam savaşçısı... İslam milletine Risale-i Nurları armağan eden kalemiyle... Diliyle bir İslam savaşçısı... Bütün sorulara eksiksiz cevap veren, insanları Hakka çağıran diliyle... Farklı bir zekâ, geniş bir ufuk...

Ancak anlaşılmadığını düşünüyorum. Hatta hayran görünüp de aslında istismar edenlerin zaten hiç anlamaya gerek duymadığını, bu yüzden de yanlış anlaşıldığını ve bunun anlaşılmamaktan daha kötü olduğunu düşünüyorum.

Teodora Doni

Yeni Şafak yazarı

Bugünlerde Said Nursî çok sık geliyor aklıma, birçok açılımın Türkiye'nin gündeminde olduğu bu günlerde, zaman zaman keşke Said Nursî şu anda hayatta olsaydı dediğim oldu.

Ancak zaman zaman iyi ki bugünleri görmedi dediğim de oldu, çünkü maalesef Mehmet Akif Ersoy, Said Nursî, Necip Fazıl Kısakürek, Sezai Karakoç gibi büyük bilgelerin, İslam sevdalılarının değeri bilinmedi ve bilinmiyor. Bilinseydi ve onların fikirlerinden yararlanılsaydı, bugün yaşadığımız ağır sorun-

larla belki de hiç tanışmamış bile olurduk.

Herşeyden önce bir anneyim ve çocuklarım Said Nursî gibi Kürt kökenli. Gündemdeki Kürt sorunu, İslam'ın bütünleştirici ruhunun ve söyleminin sembol isimlerinden biri ve aynı zamanda Kürt olan Said Nursî'den bağımsız çözülemez. Bunun için Kürtlerin de Türklerin de Said Nursî'yi çok iyi anlamaları gerektiğine inanıyorum.

Said Nursî'yi yeni nesle tanıtmak ve sevdirmek için yapılan çalışmaların ve gösterilen çabaların yeterli olmadığı açıkça ortada.

Yeni nesil, Said Nursî'nin bırakın eserlerini okumayı, hayat hikâyesini bile bilmiyor. Hayat hikâyesini bile okusalar büyük bir kazanç.

Bir yabancı olarak, Türkiye'de şunu da fark ettim ki çoğu insan Said Nursî'yi, Şeyh Said Palevi ile karıştırıyor. Said Nursî ile Şeyh Said aynı kişi sanılıyor. Sadece bu durum bile milletin Said Nursî'den ne kadar uzak olduğunu gösteriyor.

Rabbim bu toprakların insanlarına yeniden kendi öz değerleriyle buluşmayı, birbirleriyle barışmayı ve yeni Bediüzzamanlar yetiştirmeyi nasip etsin.

DİN İÇERİKLİ BİR DÜŞÜNCE AKIMININ ÖNDERİ

Semih İdiz

Milliyet yazarı

Said Nursî hakkında çok bilgim yok. Din içerikli bir düşünce akımının önderi olduğunu biliyorum. Türkiye'de bir kesim tarafından nefretle, başka bir kesim tarafından hayranlık ve sevgi ile anıldığını biliyorum. Bu arada Derviş Vahdeti'nin çıkardığı ve "31 Mart vakıasını" hazırlayan ve destekleyenlerden olan Volkan gazetesinin radikal yazarlarından olduğunu biliyorum. Bir de şahsen beğendiğim "Cahillerle girdiğim tüm tartışmaları kaybetmişimdir" sözünün kendisine atfedildiğini duydum. Bildiklerim bundan ibarettir.

ÇİLEKEŞ BİR AKSİYON İNSANI

İtiraf etmek gerekirse üniversiteye kadar adını bile duymamıştım. Zaman zaman 'Nurculuk' üzerine çevremden kulağıma çalınan 'kıyıntılar' vardı ve benim için bu 'kıyıntılar' pek de bir şey ifade etmiyordu.

Fakat 'fazla meraklı' olduğum üniversite yıllarında ve sonrasında Said Nursî ve Risaleler fazlasıyla ilgimi çekti.

Kitaplarını okudukça başka bir dünyayı keşfettim. Her keşif yeni dünyaların da kapısını açtı.

Tabi ki sonradan tanıdığım Said Nursî ve 'hala kavramaya çalıştığım' Risaleler hakkında ahkâm kesecek değilim.

Ama şurası kesin; Said Nursî, üzerinde çokça konuşmayı, araştırılmayı hak eden; hem çağına hem de gelecek asırlara damgasını vuran/vuracak olan mütefekkirlerden.

Adeta, Peygamberane bir hayat sürmüş. Aynı zamanda İslam'ın ve insanlığın dertleriyle muzdarip, çilekeş bir aksiyon insanı. Ömrünü gayesine adanmış bir ilim, mana, iffet ve hiz-

Bu nasıl bir ruh hali, nasıl bir teslimiyettir? Kim başkası için cehennemde yanmayı peşinen kabullenebilir ki? "Milletimin imanını selâmette görürsem Cehennem'in alevleri içinde yanmaya razıyım. Çünkü vücudum yanarken gönlüm gül gülistan olur."

met kahramanı da denebilir.

Dış görünüşü itibarıyla sıradan, herhangi bir ayırd edici özelliği olmayan, tevazu abidesi bir insan olarak; bütün ömrünü kitap ve Sünnet'in gölgesinde, tecrübesinde ve mantığın kanatları altında sürdürmüş.

Benim açımdan şu cümlesini okuduktan sonra Said Nursî başka bir yere oturmuştu. Bu nasıl bir ruh hali, nasıl bir teslimiyettir? Kim başkası için cehennemde yanmayı peşinen kabullenebilir ki? "Milletimin imanını selâmette görürsem Cehennem'in alevleri içinde yanmaya razıyım. Çünkü vücudum yanarken gönlüm gül gülistan olur."

Yaşadığı zaman dilimini göz önüne alırsak eserlerindeki mantık örgüsü ve ruh zenginliği itibarıyla bugün milyonlarca takipçisinin olmasına şaşırmamak gerek.

Her şey bir yana, ön yargısız bir şekilde okunmayı, anlaşılmaya çalışılmayı tartışmasız bir şekilde hak ediyor.

Adem Yavuz Arslan

Bugün yazarı

BİR SEBAT VE SADAKAT SEMBOLÜ

Çocukluğum Erzincan civarında bir kasabada geçti. Kitaplarla haşır neşir, her gün gazete okunan, her tür kitabı okumaya açık bir evde yetiştim. Bir elimde Sabahaddin Ali olurdu, bir elimde Cengiz Dağcı. Cronin romanını bitirir, evliyaların menkıbelerini okumaya başladım. Kasaba dışına, büyük şehirlere tahsil görmeye gidip de tatillere geri dönen akraba çocukları, başka tür bir bilgileneceye aracılık ediyorlardı. Said Nursî ismi, hem gazete haberlerinin, hem de ellerinden kitap düşmeyen üniversiteli akraba çocuklarının izlenimlerinden kopan cümlelerin etkisiyle, merak uyandıran bir mevcudiyete sahipti yaşadığım ortamda. “İmanı kurtarmak” diye özetlenebilecek bir amaç doğrultusunda faaliyet gösteren insanlar, “Nurcu” olarak suçlanıyor, tutuklanıyor, sürgüne gönderiliyorlardı. Evler basılıyor, insanlar Nur Risaleleri okudukları için tutuklanıyor, Nur Risaleleri ismi etrafında ele alınan kitaplar birer suç aygıtı olarak algılanıyordu. Kitabın suç unsuru olarak ortaya konulmasına karşı bir tavır bu şekilde benliğimde gelişmiş olmalı. “Dini” diye isimlendirilen kitaplar okumaya yönelik merakımda ise, bir eğitimci olan dedemin etkisi kadar, bazen okuma yazma bilmeyen mahalle kadınlarına okuduğum gazetelerde yer alan “Nur Risaleleri”ni suç unsuru olarak gösteren haberlerin de katkısı büyüktür.

Bu haberler daha ayrıntılı olarak, 80’li yılların ikinci yarısında kütüphane arşivlerinde Tanzimat’tan Günümüze Kılık Kıyafet ve İktidar isimli kitabım için çalışırken çıktı karşıma. İki örnek vereyim: Ocak 1968’de Fethiye’de liseli gençler sokakta gördükleri ve “Nurcu” olarak adlandırdıkları bazı sakallı adamları zorla berber dükkanlarına sürüklemişler, ilerici ve uygar bir davranışta bulundukları düşüncesiyle, bu adamların sakallarını kestirtmişlerdi. Bu gençlere direnenler arasında çeşitli yerlerinden yaralanarak hastaneye kaldırılanlar olmuştu. (Milliyet, 30 Ocak 1968)

Nur Risaleleri okuyanlar o yıllarda akıl almaz suçlamalara ve muamelelere maruz kalıyorlardı. Evlerine yapılan baskınlar sonucunda bu risalelerden okudukları tespit edilenler arasında kimileri akıl hastanesine bile gönderiliyordu. (Bugün, 27 Kasım 1970)

Çok erken yaşlarda modernleşme ve çağdaşlaşma adına dayatılan tek tip hayat tarzının kibirli ve boğucu mizacını sorgulamaya başladım. Bunun bir nedeni etrafımda yaşayan sevip saydığım ümmi denilen insanlardan hayat tarzlarını koruma ve geliştirme bağlamında yükselen endişeli ifadeler olmuştur. Aynı yaşlarda Said Nursî, kendini İslami açıdan ifade etme ve eğitime alanındaki güçlüklerine rağmen yaşadığımız toprakların sahip olduğu büyük anlamı işaret etmeye devam eden bir sebat ve sadakat sembolü

Cihan Aktaş

Taraf yazarı

olarak göründü bana.

Said Nursî hem Osmanlı döneminin muhalifidir, hem Cumhuriyet döneminin. Söylemleri Cumhuriyet’ten sonra devletin ve devlet ideolojisinin gücüyle sürdürülen büyük bir toplumsal mühendislik çabasının oluşturmaya çalıştığı düşünme biçiminin ötesinde yer alan apayrı bir okuma, anlama biçimine evrilir.

Müslüman toplumun laikçi toplumsal mühendislikler tarafından eritilmemesi konusunda Risale-i Nur hareketinin ortaya koyduğu cemaatleşmeler, benzeri cemaatleşmeler için söz konusu bütün avantajlar ve sorunlar bir yana, bir taraftan kendini yer altında geliştirirken, modern dünyanın bireyi yalnız bırakan ve laikçi stratejilerin de dindarlığı bütün görünürlüğüyle iç dünyalarının sınırlarına çekilmeye zorlayan baskıları karşısında bir sığınma alanı oluşturmaya çalışmıştır.

Cumhuriyet’ten sonra Müslümanların varlıklarını koruma ve geliştirmeleri yönünde belirginlik kazanan bir model oluşturmuştur, Said Nursî’nin tevhidi bir imana dayanan söylemleri ve hayatı.

Risale-i Nur hareketi tarikat modeline özgü emeği önceleyen bir hayat tarzıyla imanı koruma ve yayma hedefini gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu hareket genellikle sessiz ve derinden sürdürdüğü mücadelesiyle bir taraftan “kaçınılmaz olarak kirli” saydığı siyasetin uzağında dururken, her zaman siyasi bağlamı ilgilendiren bir öneme sahip oldu. Siyasette doğrudan bir temsilden kaçınırken, uzun dönemler boyunca sistemle çatışmaya girmemek adına zaman zaman, sağ politikalar zemininde konjonktürel şartları gözetken uzlaşmacı bir ifadeyle yer tuttu. (*) Siyasal alanda mevcut olan boşluğun yerini ise süreç içinde kısmen cemaatleşmenin desteklediği teknolojik/araçsal donanım ve gelişme ile doldurma eğilimi aldı. Said Nursî’nin söylemlerinde hakim olan ilmi analiz ve dini meseleleri açma çabası, geçen zaman içinde takipçilerinin premodern bir üslubu benimsemeleri, Batı ilim ve fenini bütün imkânlarıyla kullanma konusunda sistemli bir çabaya girişmeleri gibi bir sonuç getirdi.

Kuşkusuz zor bir dönemde benimsenen stratejileri daimi bir karakter özelliğine dönüştürme gibi bir handikapı vardır Risale-i Nur hareketinin. Bu nedenle de takipçilerinin ve elbette geniş bir bağlamda ise Müslüman okur-yazarların soylu bir direniş adamının dini felsefesini konjonktürel strateji ve yorumların ötesinde yeni, tazeleyen bir gözle okunmasını, bu önemli ilim ve aksiyon adamına borçlu olduğumu düşünüyorum.

.....

(*)Yeni Asya’nın Notu: Said Nursî, bütünüyle ‘tarikat’ konusunu ele aldığı “Telvihat-ı Tis’a” isimli risâlesinde, Kur’anî bir yol olarak tarikatlardan ‘ulvî bir sırr-ı insanî ve bir kemâl-i beşerî’, ‘uhuvvetin (kardeşliğin) inkişafına ve inbisatına en birinci, tesirli ve hararetili vasıta’ gibi sitayişkâr ifadelerle söz etmekle birlikte; eserlerinin pek çok yerinde “Risale-i Nur mesleği, tarikat değil, hakikattir, sahabe mesleğinin bir cilvesidir. Bu zaman tarikat zamanı değil, imanı kurtarmak zamanıdır” (Emirdağ Lâhikası, s. 61, Y. Asya Neş.) gibi ifadeleriyle de Risale-i Nur’un mesleğinin tarikat değil “hakikat / sahabe mesleği” olduğunu vurgulamıştır.

.....

Öte yandan Said Nursî, masumlara zarar gelmemesi için ‘müsbet hareket’ prensibi gereği sistemle fiili bir çatışma içerisine girmekten kaçındıysa da, ‘kendisini ve eserlerini mahkûm eden sistemle barışmak’ anlamındaki bir ‘uzlaşmacı tavır’ içerisine de asla girmemiş ve bunun bedelini kendisine bizzat sistem tarafından çeyrek yüzyılı aşkın süreyle reva görülen sürgün, hapis ve gözaltı gibi zulümlemlerle ödemiştir. Dolayısıyla, Kemalist sistemle uzlaşmak, asla, Said Nursî’nin ve onun ‘sadık takipçileri’nin sergilediği bir tavır olmamıştır.

SEVGİ VE SULH İNSANI: SAİD NURSÎ HAZRETLERİ

Said Nursî Hazretlerinin ismi, bende öncelikle; Allah rızasına adanmış bir ömre rağmen, yaşadığı yıllarda kendisine milletçe sahip çıkılmamış, çıkılmamış, kıymeti bilinmemiş mazlum ve mağdur büyük bir insanı çağırıyor. Ama aynı zamanda sarsılmayan bir iman, yıkılmayan bir iradeyi, daima dik durmayı çağırıyor. Her devrin bir yiğitler yığıd olur. Bediüzzaman da, öyle bir yiğit. Öyle bir cesaret kaynağı ki, bugün onun nurlu yolu, dünyanın bütün coğrafyalarında tesirli oluyor. Hele bilimle imanın yan yana yürüyüşü, kalp kafa izdivacı, yepyeni bir çağı, muhteşem bir baharı müjdeliyor.

Vicdan, insanî değerlerin kürsüsüdür. Bediüzzaman bu kürsüden sesleniyor. Vicdanları harekete geçiriyor. Bugün, bütün dünyada insan ve insanî değerler öne çıkıyor. Üstad hazretlerinin, bugüne sesleniyor olması bir ufuk enginliğidir.

Bugünün sosyal problemlerinin çözüm yollarını da onda buluyoruz. Özellikle ülkemizin yarım asırdır enerjisini tüketen, toplum olarak bizi kutuplaştıran, gerilim ve çatışmayı, binlerce insanın hayatına

**Hüseyin
Gülerce**

**Zaman
yazarı**

mal olacak şekilde devam ettiren problemlerine sunduğu çözümler, vazgeçilmezdir. Birkaç asırdır farklı vadilerde dolaşan müminleri, artık aradaki engelleri kaldırarak Allah ile buluşmaya çağırılmaktadır. İnsanî bir medeniyet kurulacaksa, bu insanın insanlığa yükselmesi ile mümkün olacaktır.

Said Nursî Hazretleri, bu yükselmenin kavga ile olmayacağını anlatıyor. İnsanların birbirine sırtını

dönmeleri ile olmayacağını vurguluyor. Anlattığı çok önemli bir hakikat de şudur: Mademki en büyük güç imandadır, o halde özlenen medeniyetin inşası, manevi hayata, ruha muhtaçtır. O ruh İslamiyet'te var. Kur'an ahlâkı ile ahlâklanmış Müslümanlar, Kur'an'ın talebeleri, temsil güçleriyle örnek insanlar olarak, yeryüzünü yeniden yüksek bir medeniyetin iyilik ve güzellikleri ile donatabilirler.

Said Nursî Hazretlerinin, bugün Birleşmiş Milletler şemsiyesi altındaki medeniyetler ittifakı projesine maya olacak şu ifadeleri, çağı ve insanı nasıl doğru okuduğunun bir başka kanıtıdır:

“Şimdi ehl-i iman, değil Müslüman kardeşleriyle, belki Hristiyanların dindar ruhanileriyle ittifak etmek ve medar-ı ihtilaf meseleleri nazara almamak, niza etmemek gerektir. Çünkü küfr-ü mutlak hücum ediyor.” (Emirdağ Lahikası, s. 179)

Bediüzzaman, zulme, haksızlığa, şiddet ve teröre, inançsızlığa ve sefahate karşı adalet, doğruluk, yardımlaşma, sevgi, hoşgörü eksenli evrensel bir barış tavsiye etmektedir.

SAİD NURSÎ'NİN FİKİRLERİ AYDINLATICI

**Av.
Turgut
İnal**

**Hukukçu
yazar**

Said Nursî, ömrümün altmış yılında bana yabancısı bir kişiydi. Hatta dogma fikir ve düşüncelerle kendisine alerji duyduğum bir kişiydi. Öylesine koşullandırılmışım ki, çeşitli mahkeme kararları ile ve çektiği cezalarla kendisi cumhuriyete, demokrasiye, çağdaş fikre ve özgürlüğe karşı despotik yapı din bilgileri içerisinde hareket eden ve dünyayı sadece o gözle gören bir kişi olarak bilirdim.

Bundan yaklaşık 10 yıl önce Balıkesir'deki arkadaşlarım, beni, onun adına verilen bir konferansa davet ettiler. Ricaları kırmadan zoraki gittim. Hatibin Said Nursî hakkındaki konuşmaları bittikten sonra yanımdaki vali muavini arkadaşım ile iki hukukçu arkadaşşıma, bir saati aşan bu konferansı baştan sona kadar dinlediğimi ve hiçbir suç unsuru bulmadığımı, hatta aydınlatıcı yönlerinin ağır bastığını ve bana kapalı olan bir çok konularda da bilgiler edindiğimi söyledim.

Ama inanın bu konferans için tahkikat açacağımı söyledim. Ve beş gün sonra nezaket ziyareti yaptığım Cumhuriyet savcısına, bu konferansı tesadüf eseri izlediğimi ve çok da yararlı bulduğumu, ama bu camia hakkında daima davalar açıldığını tanık olduğumu dile getirdim. Ve dedim ki: “Bu konferanstaki konuşmanın altına ben de imzamı atarım. Konferansta yanımdaki hukukçu arkadaşlar da beni doğruladılar.”

Ondan sonra peşin fikirlerden yavaş yavaş sıyrılmaya başladım ve objektif olarak değerlendirmeye çalıştım.

Sonuç olarak; Said Nursî'den Mehmet Akif'e, Aziz Nesin'den Nazım Hikmet'e kadar insanlarımızı ve değerlerimizi peşin hükümlerle değerlendirmenin ülkemize ne kadar zararlar verdiğini, dünyanın azınlık düşmanları gördüğümüz kişileri için bugün “Yurttaşlığa kabul etmeliyiz ve geç kalıyoruz” kampanyasının Türkiye'ye yayıldığını görmekteyim.

BÜYÜK BİR DEHA

**Özcan
Ünlü**

**Yeni Şafak
yazarı**

Üstad Bediüzzaman Said Nursî, hayatımızın kör noktalarına değdirdiği şifreli anahtarla çağı doğru algılamamızı sağladı. Bugün çözümsüz gibi duran/görünen ve aslında bir medeniyet projesiyle ihya edilebilecek sorunlara dair sunduğu reçetelerle, Üstad, alışlagelmişin dışında bir imkan sundu hepimize. Bugün, demokratik açılımla yeniden masaya yatırılan Doğu ve Güneydoğu problemini, iki dev güç arasında peşkeş çekilen Kafkaslar meselesini, gençliği, eğitimi, çağın yaralarına merhem olabilecek bir derinlik ve yetkinlikte işledi risalelerinde. Coğrafi, dini ve ırkî bütün saplantıların ötesinde, merkeze insanı alarak, insanın sorunlarına çözüm için kafa yorarak hazırladı reçetesini.

Dolayısıyla Üstad Said Nursî, milyonlarca insan gibi benim zihnimde de, 'tehlike anında camı kırınız' uyarısı yapıcı büyük bir deha. Çözümsüzlüğe, anlamsızlığa, kaosa, gürültüye, karmaşıklığa ve içinden çıkılamazlığa her zaman ve hemen yetişen bir simya...

'Kör noktalar'a tutulan bir ışık...

TÜRKİYE'DEKİ MUAZZAM DEĞİŞİMDE, ONUN ETKİSİNİ GÖREBİLİRSİNİZ

Benim kuşağımın, İslami referanslarla arası pek iyi değildi. Sosyalist ideolojiye duyduğumuz katı bağlılık, İslami değerlere, başka fikirlere ve siyasi kültürlerle ait birikimi görmemizi ve anlamamızı engelliyordu zaten. Dünyadaki bütün fikirler bir yandaydı, ama sosyalizm bir yanda. Dünyanın ve hayatın gri bölgesi yoktu hiç..

Sosyalizm gibi modern bir ideolojiyi savunuyorduk, ama Türkiye'nin her şeyden önce entelektüel damarlarını derinden etkilemiş ve halka mal olmuş Said Nursî hakkında ve mesela Necip Fazıl, Cemil Meriç gibi aydınlarımız hakkında hemen hiçbir fikrimiz yoktu. Sosyalizmin Alfabetesi, Komünist Manifesto, En Güzel Dünya gibi eserler başucu kitaplarımızdı. Bunların yanında bir de, her birinin gerçekten de çok trajik olarak yaşanmış hayat hikayelerine bakıp, dersler çıkarmaya çalıştığımız ve ulusal kimlik arayışlarımıza referans olarak kabul ettiğimiz ağabeylerimiz vardı ve Musa Anter bu etnik referansların merkezinde yaşayan en önemli politik şahsiyetti.

Said Nursî'nin fikirleri hakkındaki tartışmalar bugün de sürüyor. Ama benim için o, her şeyden önce, siyasal iktidarlara ve onların şiddetine boyun eğmemiş bir mütefekkidir. Kendisinin de belirttiği gibi, olgunluk döneminde akı ve kalbi sentezlemenin mücadelesini vermiştir. Onun öğrencisi Fethullah Gülen'in de söylediği gibi, 'İnsanlığın geleceğini akıl ve bilim belirleyecektir. Akıl ve bilimsel gelişmeler ışığında yapılacak olan İslami yorumların, geleceğimizin şekillenmesinde büyük katkısı olacaktır.'

Türkiye'nin bugünkü siyasi tablosuna ve gidişata baktığınızda, yaşanmakta olan muazzam değişimin siyasi referansının dayandığı kodlarda, bu düşüncenin etkisini görebilirsiniz.

Said-i Kürdi (Ona inananlar bu sıfatı da kullanırlardı) İngilizler'in İstanbul'u işgal etmelerine karşı durdu, Mustafa Kemal'i Milli Mücadele yıllarında destekledi. Ama Kemalist kadroların yeni bir ulus-devlet inşa sürecinde uygulamak istedikleri planların farkına vardığında Van'a geri döndü. Kemalistlerle arasına mesafe koydu ve yeni dönemin jakoben uygulamalarına karşı koyacak 'entelektüel açıdan muktedir' bir toplumsal gücün oluşması gerektiğine inandı. Hayatını bu amaca adadı.

Yaşadığı dönemdeki Kürt siyasi hareketlerine ve isyanlara ilgi duyduğu söylenemez. Şeyh Sait hareketini de kardeş kavgasına yol açacak endişesiyle desteklememiştir zaten.

Onun Kürt coğrafyasında modern ve dinsel bilimleri Arapça, Türkçe ve Kürtçe öğretecek bir üniversitenin açılması projesi--ki bunun adını Medresetü'z-Zehra koymuştu--hala güncel. Mardin'de Artukoğulları Üniversitesi bünyesinde açılması düşünülen 'Yaşayan Diller' bölümünü, az çok bu fikrin hayata geçmesi olarak görmek mümkündür. Ama bir farkla ki, Said-i Kürdi Kürtçe eğitimi savunmuş ve bu dili sadece 'arakaik' bir dil olmanın ötesinde bir eğitim dili olarak görmüştür.

Said Nursî'nin Türkiye'deki her şey gibi 'Türkleştirildiğini' unutmadan onu hatırlamak çok doğru olmaz diye düşünüyorum. Onun fikirleri söz konusu olduğunda, bu Türkleştirmenin yarattığı haksızlık, Nur Hareketi içinde ve en azından Kürt

Orhan Miroğlu

Taraf
yazarı

Nurcuları arasında yıllar yılı hep üzüntüyle hatırlanmış ve hissedilmiştir. Bu 'Türkleştirmenin' bir sonucu olarak, Risale-i Nur Külliyyatı içinde geçen 'Kürt' ve 'Kürdistan' sözcüklerine yapılan atıfların ortadan kaldırılmış olması, Bediüzzaman'ın düşünsel mirasına aykırı ve ahlâkî olmayan bir davranış olarak görülmüştür. (*)

Geçmişin bu yanını düşündüğüm ve hatırladığım

her zamanda, bir şeye çok hayıflanırım. Nasıl olmuş da dünyanın en önemli düşünürlerinin kitaplarını yutarcasına okuduğum o gençlik yıllarında Said Nursî gibi bir alimin kitaplarını, risalelerini hiç okumamış ve onun hayatını hiç merak etmemişim!.

Bu merakı yıllar sonra ve aslına bakılırsa benim için bir hayli geç zamanlarda duymuş olmama bugün gerçekten üzülmüyor ve hayıflanıyorum.

(*)Yeni Asya'nın Notu: Risale-i Nur Külliyyatı içerisinde hâlen "Kürt" veya "Kürdistan" kelimeleri pek çok yerde bulunmakla birlikte, bizzat müellifi Said Nursî tarafından 1950'li yıllarda kimi yerlerdeki "Kürdistan" kelimelerinin, konunun malum sebeplerle hassasiyet kazandığı bir ortamda istismarına meydan vermeme endişesiyle, "vilayat-ı şarkiye" (doğu illeri) şeklinde değiştirildiği de vakidir. Risale-i Nur yayıncılarının, sağlığında bizzat müellifinin kendi eserlerinde yaptığı bu tasarrufa dokunmaları ise, etik olarak, elbette beklenemez ve düşünülemez.

BEDİÜZZAMAN'IN HAYATI İNSANA 'VAY CANINA' DEDİRTİYOR

Can Dünder

Milliyet
yazarı

Bediüzzaman'ın sizin için belgesel değeri taşıyan özelliği nedir?

Ayrıntıları çok tartışmak istemem; ama İslam'ı ele alış biçimi ideolojik olarak beni ilgilendirdi. Medreseden esarete uzanan bir hayatı var, dünyanın neresine gitseniz bu bir belgesel konusudur. Bakıyorsunuz hem I. Meclis'te var, hem padişahın yanında hem de Adnan Menderes ve askerî dönemde var. Görüşlerini yayış biçimi de önemli. Bugünün internet koşullarında gerçekleştirilebilecek bir şeyi o dönemin zor şartları içinde yapmış birisi. Birçok açıdan bugüne kadar çoktan yapılması gereken bir belgesel. Düşünce sistematizasyonu anlamak için çok şey okumak lazım. Yazılarına kapandığınız zaman da sizi çok

ayrı dünyalara götürüyor. Öte yandan ne yaşadığını anlamak için de çok az belge var. Bir yanda onu baş tacı edenler, bir yanda nefret edenler var. Bugünün siyasetine ciddi yansımaları olan birisi. Onu gerçekten yaşadığıyla anlattığınız zaman 'vay canına' dedirtiyor. Kaç kişi onun Meclis'te konuştuğunu, Atatürk'le diyaloglarını bilebilir ki? Bugünün Türkiye'sinde ona inanan insanlar ve devam eden bir gelenek var. Bu açılardan çok etkileri olacağına inanıyorum, yeter ki hakkıyla yapalım.

Belgesel şu an hangi aşamada?

Bir yıldır görüşüyoruz. Bir ay öncesinde Mardin, Siirt, Urfa ve Van bölgelerini gezdik, mekanları gördük, kabaca çekimlerini yaptık. Doğrusu, bunu yapmayı çok arzu ediyordum. Türkiye'nin tarihinde önemli bir isim. Fakat efsane ve tevatür çok. Onları ayıklayıp gerçeğe ulaşmada sorunuz var. Biz de kendi araştırmamızı yapıp kendi gözlemimizi de ortaya koyalım istedik. İlk elden tanıklara ulaşmaya çalışıyoruz. Yaptığımız zaman dört başı mamur, belgeye dayanan bir belgesel olacak.

(Zaman, Turkuaz, H. Salih Zengin'in röportajı, 14.8.2005)

SAİD NURSÎ DERİN İZLER BIRAKTI

Said Nursî, dinin siyasallaşmaktan kurtarılması ve doğru yaşanması için gösterdiği gayretlerle derin izler bıraktı.

Onun söylediklerinin, yorumlarının özel olarak etüd edilmesi gerekir, bunu yapan geniş bir kesim var.

Ama belki bu çabayı, bu öğretiyi içinden gelmeyen, söylenene daha az vakıf birilerinin, ciddi bir çalışmayla ele alıp, kendi algılarını popüler bir dille daha da geniş kesimlere aktararak tartışması da anlamlı olur... Said Nursî'nin çalışmaları bilenlerin değil bilmeyenlerin de gündemine girer...

Konuya vakıf olmayan ama o dili bilen birinin aracılığıyla daha objektif ve daha yaygın bir resim ortaya çıkabilir...

Çünkü Said Nursî cumhuriyet tarafından ilk dışlanan insanlardan biri.

Hatırlayalım...

Son elli yıldır, ilk kez, Başbakan Erdoğan, partisinin son kongre konuşmasında “devletin” ve “resmi görüşün” görmezden geldiği; üstelik pek çoğuna da zulmettiği on üç ismi sayarak, “de-

Prof. Dr. Mehmet Altan

Star
yazarı

mokratikleşme açılımını” daha elle tutulur, daha inandırıcı, daha yığinsal bir hale getirmişti...

O hakkı yenenler arasında ise en büyük alkış, Başbakan'ın “Türkiye'nin maneviyatı noksan kalır” dediği “Bitlisli Said Nursî” ismi zikredilince patladı. Başbakan Tayyip Erdoğan, Adnan Menderes'ten sonra “Said Nursî” adını resmen telaffuz eden ikinci başbakan...

Bizim geçmişimizde, sağ'a sol'a, Kemalizm dışında her yana kapalı olan “laik rejimin” en büyük fobilerinden biri de Bediüzzaman lakabı ile anılan Said Nursî Kürdi idi... Hâlbuki Said Nursî için ansiklopedi, “Nurculuk olarak bilinen İslamcı akımın kurucusu, düşünce ve siyaset adamı” diye yazıyor.

Medrese öğrenimini tamamladıktan sonra İslam Bilimleri konusunda icazet almış... Medresetü'z-Zehra adını verdiği büyük bir okul projesini uygulayabilmek için yardım almak amacıyla 1907'de İstanbul'a gitmiş... Ama kuşku üzerine tutuklanmış. Serbest bırakıldıktan sonra İttihat Terakki liderleriyle görüşmek üzere Selanik'e gitmiş... Buradaki konuşmalarda 2. Abdülhamit yönetimini eleştirerek meşrutiyeti övmüş... İstanbul'a döndükten sonra da bir süre İttihatçılarla ilişkisini sürdürmüştü.

1909 yılında İttihat-ı Muhammedî Cemiyeti'nin kurucuları arasında yer alıp, Cemiyet'in yayın organı Volkan'da ateşli yazılar yayınlamış... 31 Mart Olayı'nın tahrikçilerinden olduğu gerekçesiyle Divan-ı Harb-i Örfi'de yargılanıp be-
raat etmiş.

1910'da Van'a, ertesi yıl da Şam'a gitmiş. V. Mehmed Reşat'ın Rumeli gezisine katılmak üzere İstanbul'a çağırılmış... Teşkilat-ı Mahsusa'da görev almış. Birinci Dünya Savaşı sırasında Kafkas cephesinde savaşa katılmış... Ve Ruslara esir düşerek Sibirya'ya sürülmüş. Ama kaçmayı başarak 1918 yılında Avrupa üzerinden İstanbul'a dönmüş... Anadolu'da bir Kürt devleti girişimlerine karşı çıkmış. İngilizlerin İstanbul'u işgal etmeleri üzerine yazdığı bir risaleyle işgali kınamış. 1920'de Şeyhülislam'lığın Kurtuluş Savaşı aleyhine verdiği fetvaya da karşı çıkmış. 1922'de Mustafa Kemal Atatürk tarafından Ankara'ya davet edilmiş, Meclis'te ulusal hareketi destekleyen bir konuşma yapmış.

Daha sonra Van'a gitmiş ve 1923 ile 1925 yılları arasında öğrencileriyle Erek Dağı'nda inzivaya çekilmiş.

1925'te Şeyh Sait Ayaklanması dolayısıyla İstanbul'a getirilmiş ve İstiklal Mahkemesi'nce yargılanarak sürgüne gönderilmiş. Risaleleri nedeniyle birkaç kez daha mahkûm olmuş.

1950 seçimlerinde Demokrat Parti'yi desteklemiş... Karşılığında seçimleri kazanan Demokrat Parti'den destek görmüş.

Ölümünden sonra Halilü'r-Rahman Camisi mezarlığına...27 Mayıs 1960 hareketinden sonra ise cesedi askeri birliklerce Isparta'ya götürülerek bilinmeyen bir yere gömülmüş.

Bunlar “tarafsız” ansiklopedilerde yazarlar...

Nitekim, Ansiklopedi Nurculuk'u da “Said Nursî'nin kurduğu İslamcı dinsel siyasi akım” diye tanımlıyor. Ve ekliyor: “Nurculuğun temel ilkeleri Said Nursî'nin Risale-i Nur adlı yapıtında belirlenmiştir. Buna göre çağdaş Müslüman'ın en önemli görevi modern bilim ve felsefeye karşı imanı korumak ve kurtarmaktır”.

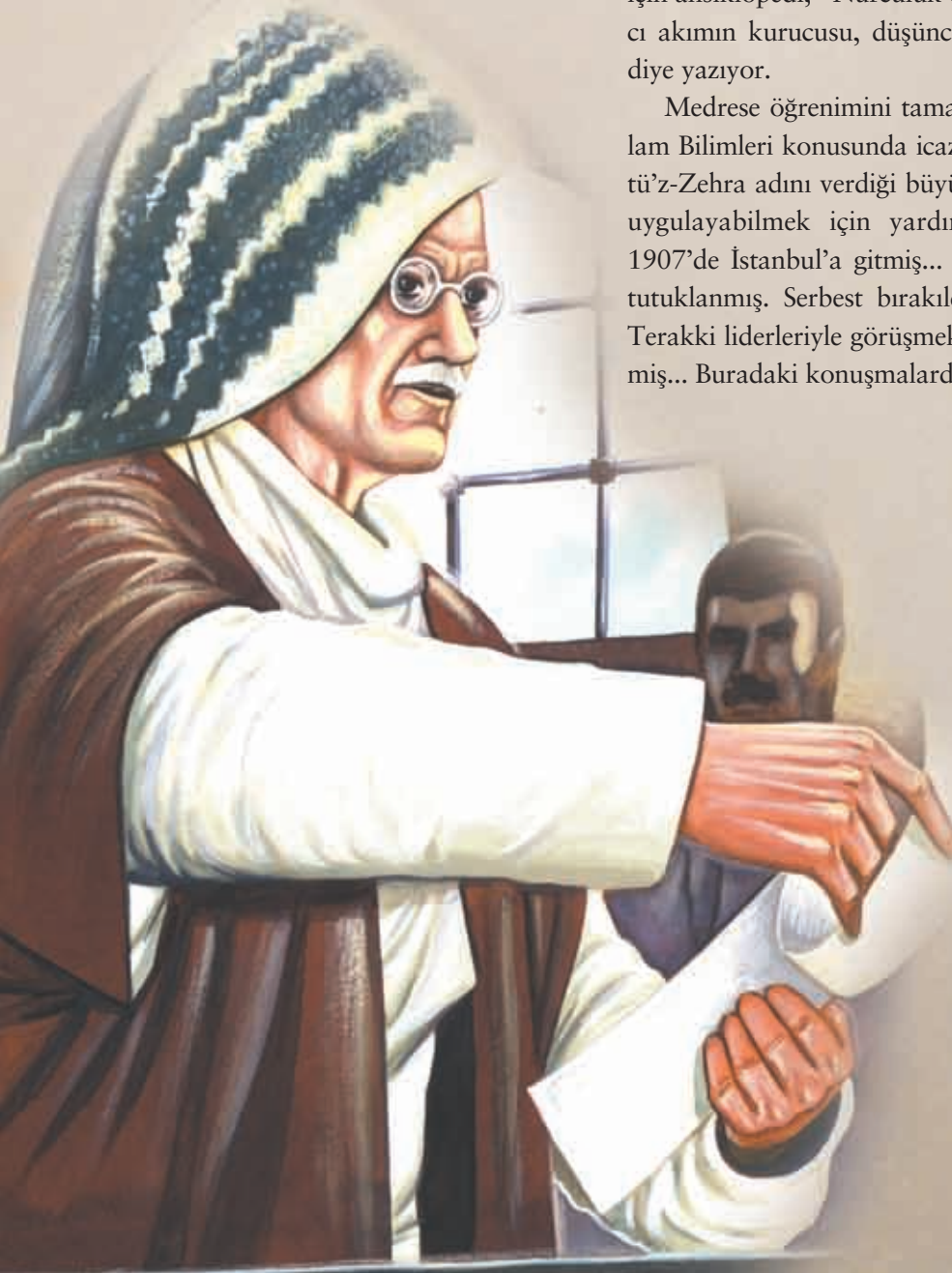
AK Parti Kongresi'nde en büyük alkışı neden Said Nursî aldı? Çektiği zulmün haddi hesabı olmayan inançlılardan biridir... Düşünün ki, Mustafa Kemal'in Kurtuluş Savaşı sırasında Ankara'ya çağırıldığı Said Nursî'yi 1960 yılında askeri darbe “mezarsız” bıraktı...

Bu kısa anlatımı, Said Nursî'nin görüşlerinin yaygınlaşması, onun düşüncesi etrafında bir tartışmanın ortaya çıkması, dolayısıyla normalleşmeyle birlikte daha derinleştirir, sosyal yaşamın içine daha fazla çekebiliriz.

Ve böylece normalleşmeyle birlikte Said Nursî'nin düşünce ve algısına yönelik resim tam olarak ortaya çıkar.

AKP Kongresi'nde en çok alkış alan “maneviyatçı” kimliğiyle yaygınlaşır...

Kemalizmin yasaklı listesi biraz daha güçsüzeleşir... Çoğulcu demokrasi ise biraz daha güçlenir...

ROUSSEAU PARİS'TE BEDİÜZZAMAN İSTANBUL'DA

İsviçreli Kalvinist ve dindar bir aileye mensup olan Jan Jack Rousseau dramatik bir hayat yaşamıştır. Romantizm akımıyla (Age of Sensibility) birlikte anılır. Belki kendisine 'romantizm asrının imamı' öncüsü anlamında) da denilebilir. Rousseau'nun bir başka özelliği ise Aydınlanma çağını başlatan düşünürlerden olmasıdır. Bir diğer özelliği ise Jakoben Kulüp(Jacobin Club)'ün üyeleri arasında yer almasıdır. Çok renkli bir kişiliktir. Ve içtimai mukavele/sosyal akit kavramıyla birlikte de anılmaktadır. Ütopik bir devrimcidir ve dolayısıyla yaşantısıyla Bediüzzaman'ın 'Mübalağa, devrimcidir' sözüne de intibak etmektedir. Fransız Devriminin ilham kaynaklarından birisidir. Elbette Bediüzzaman'la ilgili mukayese sahası onun İtirafları veya benzeri eserleri değildir. Lakin onun 1742 yılında Paris'e gelmesi ve bu şehirdeki durağan suları harekete geçirmesi gibi Bediüzzaman da 1907 yılında İstanbul'a gelmiştir. Aynı etkiyi meydana getirmiştir. Rousseau Paris'e 1742 yılında yerel ve köylü kılığında gelmiş ve çevresinde hayranlık uyandırmıştır. Rousseau kaba bir köylü kıyafetiyle ve pervasız tavrıyla Paris'e ilk defa olarak geldiği zaman, klasik edebiyat-kurumağa yüz tutmuş bir çiçek gibi- inhitata başlamıştı. " Hatta asaletini de muhafaza edemeyip çığırından çıkmıştı" diyen müneksitler, " Zaman ile fikirler ve zevklerde bir hayli değişmişti. Yeni bir çığır açıp da yol gösterecek bir cesur müceddid de zuhur etmemişti. İslahat namına korkak ve beceriksiz teşebbüslerden başka bir harekette görülüyordu." diye mühim mülahazalar beyan ediyorlar. Rousseau, acayip kıyafetiyle Paris'in en kibar salonlarına ve mahfillerine kabul edilmiş ve söz söylemekte riayet olunan adaba ve teşrifata hiç ehemmiyet vermeyerek ihlas ve samimiyetle düşündüğünü söylemiştir. Fevkalade acip bir cazibesi ve müessir bir samimi hali varmış. .. (Tevfik Fikret, Rıza Tevfik Bölükbaşı, S: 42)"

Bu satırlar veya Rousseau'nun Paris'teki hali hayatı size bir yerlerden tanıdık geliyor mu? Bir başka kişiliği hatırlatıyor mu? Elbette tanıdık geliyor. Bediüzzaman'ın İstanbul'daki ilk zuhur hali de böyle olmuştur ve gıpta ve hayranlık arasında insanların dikkatlerini çekmiştir. Özellikle ihlas ve samimiyeti tanıyanların ve görenlerin hayretine mucip olmuştur. Bu hal aynı zamanda Bediüzzaman'ın ihlas gibi İslam'ın manevi ve tekvini emirlerine riayet edenlerin batıl da olsa galip olabileceklerini söylemesinin tasdiki mahiyetindedir. Bu ihlas ve samimiyet sırrı Jan Jack Rousseau'da tecelli etmiştir. Bazı fikirleri batıl da olsa. O batılındaki dane-i hakikatler ve onun istinat ettiği ihlas Rousseau'yu başarıya götürmüştür.

*

1907 yılında da benzeri yerel kıyafetleriyle Bediüzzaman da İstanbul semalarında görünür. Ve sonrasında 1909 ve 1910 yıllarında ve akabinde İstanbul'dadır. Ona göre İstanbul bikarar olan bir şehirdir. Burada insan ilişkileri İspanyol nezlesi gibidir. Bediüzzaman dertlidir ve derdi de Hazreti İbrahim gibi misyonundan kaynaklanmaktadır. Bediüzzaman İstanbul'da Rousseau gibi birçok çevre ve dost edinir. Bunlar arasında çeşitli ülkelerden veya diyar-

lardan gelen ulema da vardır. İstanbul'a gelmesi misyonla yüklüdür ve II. Abdulhamid Han'a şark vilayetlerinin ıslahıyla alakalı bir layiha takdim eder. Bu layiha daha öncesinde Muhammed Abduh'un eğitimle alakalı taleplerini akla getirmektedir. İstan-

Bediüzzaman moderndir lakin modernist değildir. Zamanın ruhu ile şeriatın hakikatinin bulunduğu noktada bulunur ve Hegel gibi zamanın ruhunu inkâr etmez, teslim eder ve ilcaat-ı zamana riayet eder ve zamanın bir müessir olduğunu söyleyerek zamanın Kur'an incilerine hâvî olduğunu ve zaman aşıldıkça bu zamanda gizlenmiş Kur'an cevherlerinin ve hazinelerinin açılacağını ve keşfedileceğini ifade eder.

bul'da edindiği ve tanıştığı ulema arasında Mısır Müftüsü Muhammed Bahit el Muti de vardır. Bir başkası daha sonra 'Irak imamı' olarak temayüz eden Emced Zehavi'dir. Mütareke yıllarında ise bir taraftan İngilizlere yönelik olarak Hutuvat-ı Sitte'yi kaleme alır ve Anglikan Kilisesi'nin İstanbul'un boğazına binen İngilizlerin siyasi gücünden güç alarak İslam'ın üzerine çullanmak istemesiyle ilgilenir ve lakin Anglikan Kilisesinin sorularını kabil-i hitap bulmaz. Sadece 'soysuzların yüzüne tükürün' der.

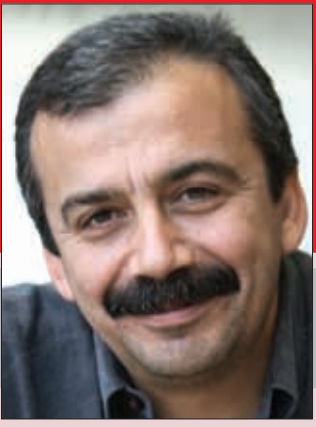
Bediüzzaman şark vilayetleri ve Kürtlerin tealişiyle ilgilendiği kadar ve oranda ve belki de fazlasıyla İttihad-ı İslam'la ilgilenir ve Kürtlerin saadetlerinin ancak İttihad-ı İslam dairesinde ve Osmanlı ittihad-ı anâsırında olduğunu görür. Bu görüşlerini Münazarat adlı risalesinde ortaya koyar. İki Mekteb-i Musibetin Şahadetnamesi gibi eserlerini de İstanbul günlerinde yazar. Burada Gazali gibi bir buhran devresi geçirir ve bu buhran yıllarında Darü'l Hikmet'ül İslamiyye azasıdır ve dine olan lakaytlık onda bir buhrana neden olur. Bu buhran

Gazali'nin yaşadığı buhran gibidir. Buhran onu derinleşmeye sevk eder ve bu bağlamda Abdulkadir Geylani'nin Futuhu'l Gayb'daki 'ente fi'd-dari'l hikmeti'ül İslamiyye utlup tabiben' manevi ikazıyla karşılaşır. Ve Geylani'nin manevi hitapları onda manevi eczalara dönüşür. Mütareke günlerinden sonra Ankara'ya uğrar ardından Van'a döner ve sonrasında sürgün günleri başlar. Ve Isparta ve Barla'da bunu yeniden doğuş günleri takip eder. İsevilikte yeniden doğuş kavramı vardır. Bu yeniden doğuş hali Müslümanlarda da vardır ve Gazali'nin Şam'daki buhran günleri ve akabinde gelen yeni dönem bir manevi doğuşu simgeler.

Bu doğum tecdit vazifesidir.

Şunu söylemek lazımdır ki, Bediüzzaman ile Mehmet Akif birbirlerine çok benzer. İkisi de ahlak abidesidir. Gelenekçi değildir. Lakin geleneğe saygılıdır. Zira gelenek içinde eski devirlerin tortuları da vardır. Modernist de değildir. Zira, modernizm zaman dalgasının içinde edilgen hale gelmiş bir anlayış ve yapıyı temsil eder. Dolayısıyla zaman karşısında savrulan hareketlere modernist hareketler diyorum. Halbuki, rabbani ulema zamanı ve insanı mutlaklaştırmamışlar aksine onlara harfî mana nazarıyla bakmışlardır. Bu anlamda, hakikat mesleği (Hakkaniye) şu kavramla ifade edilmektedir: Dur haysü dare'l hakk. Yani zamanın savrulmaları karşısında hakka ve sabit hakikate tutun. Dolayısıyla modernistler asrî ve zamanperesttirler. Müslüman ise İskipli Atf Hoca'nın deyişiyle a'saridir (bükün asırların insanıdır). Zamanperestler hakikat yerine zamanı ve getirdiklerini esas alırlar. Bu anlayışı temsil edenler için de geçmişte şu tabir kullanılmıştır: Dur haysü dare'z-zaman. Yani zaman gülü gibi ol ve zaman ne yana eserse sen de o yana dön. Dolayısıyla Bediüzzaman bu anlamda Mevlana'nın pergel benzetmesini temsil eder. Bu noktada, Muhammed Abduh gibilerden ayrılır. Gelenekçi olmadığı gibi modernist de değildir. Bu anlamda, Bediüzzaman skolaistik bir hoca olmadığını vurgular. Lakin bununla birlikte Muhammed Abduh'un Mutezile'den tevarüs ettiği tekellüflü tevilatlarına da katılmaz. Bediüzzaman moderndir lakin modernist değildir. Zamanın ruhu ile şeriatın hakikatinin bulunduğu noktada bulunur ve Hegel gibi zamanın ruhunu inkâr etmez, teslim eder ve ilcaat-ı zamana riayet eder ve zamanın bir müessir olduğunu söyleyerek zamanın Kur'an incilerine hâvî olduğunu ve zaman aşıldıkça bu zamanda gizlenmiş Kur'an cevherlerinin ve hazinelerinin açılacağını ve keşfedileceğini ifade eder. "Zaman ihtiyarladıkça Kur'an gençleşir" der. Zira Kur'an zaman ve mekan üstüdür.

Kur'an karşısında zaman ve insan harfî bir manadır. Bundan dolayı eskiler 'Arifi'l hakka tarif ehlehu' demişlerdir. Yani hakikati insanla değil, insanı hakikatle tanı. Dolayısıyla zamanı Kur'an'la anlamak esastır. Yoksa Kur'an zamana tabi olmaz. Zamanın doğruları da eğrileri de vardır. Bediüzzaman gelenekçi ve modernist değil, belki geleneğe saygılı ve Kur'an ve Sünnete bağlı zamanı da ihmal etmeyen bir karakter ve müceddittir. Suriye'ye yola çıkmadan önce 1910 yılında Bediüzzaman İstanbul'dadır. Sonra bir rüya ve istikbalde bir ışık görür. Bu rüyanın ve ışığın peşinde ve izinde bir ömür tüketir. Medresetü'z-Zehra da bu gördüğü ışık içindedir. İnşallah 1910 yılının yüzüncü yılında bu rüyası İstanbul semalarında ete kemiğe bürünür ve istikbalde gördüğü ışık ve fecr-i sadık İstanbul semalarından tulu eder.

**Sırrı
Süreyya
Önder**

**Senarist
yönetmen**

EGEMENLERİN STATÜKOSUNA BİR GÜN BİLE BAŞ EĞMEDİ

Said Nursî'nin bende çağrıştırdığı en belirgin husus, dinden devlete kadar hayatın her alanında egemenlerin ve muktedirlerin statükosuna bir gün bile baş eğmeyen ve onu veri kabul etmeyen bir dava adamı olmasıdır.

"Ben Kürdistan dağlarında büyümüşüm. Kaba olan ahvalimi Kürdistan kapılarıyla tartmalı, hassas olan medenî İstanbul mizaniyle tartmamalısınız. Öyle yaparsanız, maden-i sadetimiz olan Dersaadet'ten önümüze sed çekmiş olursunuz; hem de ekser Kürdleri tımarhaneye sevk etmek lâzım gelir. Zira Kürdistan'da en revaçlı olan ahlâk, cesaret, izzet-i nefis, salâbet-i diniye, muvafakat-ı kalb ve lisandır. Medeniyette nezaket denilen emr, onlarca müdahenedir" şeklinde başlayıp;

"Bütün insanlar mecnundur. Fakat insanların arzu ve istekleri sayısınca delilik çeşitleri vardır. Eğer müdahane, temelluk, tazarru-u sennurî, menfaat-ı umumiyeyi menfaat-ı şahsiyeye feda etmek aklın muktezasından adedilmek lazım gelirse, şahid olunuz, ben o akıldan istifamı veriyorum. Divanelikle -ki, bence bir mertebe-i masumiyet gibidir- iftihar ediyorum" diyerek biten hitap ve ithamını da hatırlayıp hiç unutmadıklarım arasında saymam gerekmektedir.

Saygılarımla.

20. YÜZYILIN EN BÜYÜK FİKİR ADAMLARINDAN BİRİ

Benim Said Nursî'yi din açısından değerlendirmem mümkün değil. Çünkü o konuda kendimi herhangi bir şekilde ihtisas sahibi hissetmem. Ama şunu çok rahatlıkla söyleyebilirim ki, benim gözümde Said Nursî, bu topraklarda yetişmiş, 20. yüzyılın en büyük fikir adamlarından biridir. Neden böyle söylüyorum, çünkü Said Nursî'nin o güne kadar genelde dinlerde, özelde de İslam dininde görülme-yen bir fiil açmış olmasıdır. Şöyle ki: Dinler, özde de İslam, daha çok varlıkların var olma nedenleri, yok oluşları, daha doğrusu içlerindeki ruh ile ilgilenir ve bunlara açıklama getirirken, varlıkların mekanik faaliyetlerini adeta göz ardı etmekteydi. Yani dinler açısından varlıkların nasıl davrandıkları ve bu davranış biçimlerinden ne gibi faydalar edileceğine dair bir görüş veya görüş alış-verişi yoktu. Halbuki Said Nursî, varlıkların meka-

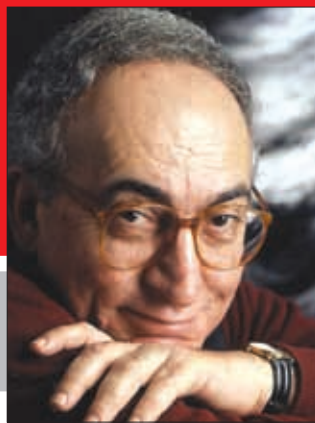
**Cüneyt
Ülsever**

**Hürriyet
yazarı**

nik davranış biçimlerinin de esasında adeta Allah'ın ayetleri gibi, yani fizik, kimya, biyolojinin de kurulu düzenleri olduğunu ve bir Müslümanın bunlarla da ilgilenmesi gerektiğini söyleyerek, tarihsel olarak adeta dinler ve bilimler ayrı şeylermiş gibi görülürken, bunların bir anlamda birleşmesini teşvik etmiştir. Müslümanlara Kur'an'ı anlamak kadar, fiziğin, kimyanın, biyolojinin de anla-

şılması gerektiğini söyleyerek, Müslüman insanları medeniyet seviyesinde daha öteye taşımaya ve dünyevi ilişkilerde de fen bilimlerinin nimetlerinden daha fazla yararlanmasında teşvik etmiştir. Bunun sonucu olarak okullaşma olayının ve fizik, kimya, matematik vb. bilimlerin üzerine ihtisaslaşacak okulların açılmasına da ön ayak olarak, bence İslam dünyasında yeni bir kapının açılmasına çok büyük katkıda bulunmuş bir insandır.

BEDİÜZZAMAN'IN KUŞATICI BİR VİZYONU VAR

**Hilmi
Yavuz**

**Zaman
yazarı**

Soru: ...Said Nursî İslâm medeniyetinin Batı medeniyetine galebe çalacağını söylüyor.

Ben Bediüzzaman'ın vizyonuna sahip değilim. Onun kuşatıcı bir ufku var. Geleceğe yönelik çıkar-samalar yapabiliyor. Biz meselelere verili değerler üzerinden yorum getiririz. Onlar büyük vizyon sahipleri...

Soru: Said Nursî hakkındaki görüşleriniz neler?

Ben Bediüzzaman'ın büyük bir din düşünürü olduğu kanısındayım. Onun söylediklerinin, Türkiye'de, özellikle laik kesimler tarafından incelenmeden hurafe ve irtica olarak algılanmasından büyük rahatsızlık duyuyorum. Bediüzzaman büyük bir din bilgini ve önemli bir kılavuz.

Soru: Sizin estetik vurgunuza Bediüzzaman "Doğunun yükselişi san'atla" olacaktır tespitinde bulunuyor...

İşte teşhis bu! (Büyük bir hayranlıkla söylüyor.)

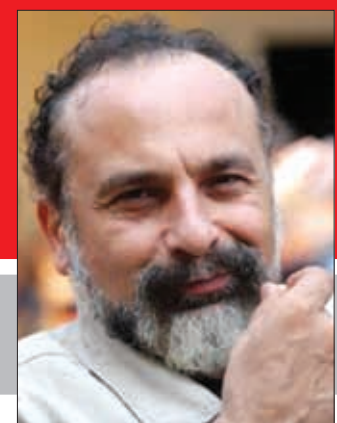
(Yeni Asya, H. Hüseyin Kemal'in röportajı, 19.10.2009)

SAİD NURSÎ'YE HAKSIZLIK ETMEK İSTEMEM

Beni bu soruşturmadan muaf tutmanız daha anlamlı olur, diye düşünüyorum. Çünkü hemen aklıma gelenleri sıralamak hem Said Nursî'ye haksızlık olur, hem de benim entelektüel formasyonuma uymaz. Bizim topraklarımızın İslami düşün geleneğine çok uzun zamandır aşina olmama

karşın Nursî'nin düşüncelerine ve doğrudan kaynaklarına yakın zamana kadar epeyce uzak kaldım. Belki vefatının 51. veya 52. yılında yapılacak bir soruşturmada söyleyeceklerim olur, diye düşünmekteyim.

Sevgiler, saygılar

**Haşmet
Babaoğlu**

**Sabah
yazarı**

BEDİÜZZAMAN'I DÜNYANIN DÜŞÜNCE UFKUNA TAŞIMALIYIZ

Bediüzzaman neden son yüzyılın en büyük düşünürüdür ve Bediüzzaman'ın yaptığı şey nedir?

Bediüzzaman'ın aynı anda 4 çağın adamı olması ve iki esash dil kurmasıdır. Bediüzzaman, hem Osmanlı'nın son çağının tanığıdır; hem Türkiye çağının tanığıdır; hem İslâm tarihi çağının tanığıdır, hem de dünya çağlarının tanığıdır. Hem bütün çağları tanıyan ve bütün çağların tanıdığı; hem de bütün çağların tanığı ve kendisine tanık olduğu bir figür.

Bu, insana ne olduğunu hatırlatan peygamberî sözü ve soluğu yaşayan ve yaşatan âlim, ârif ve hakîm figürüdür.

Bediüzzaman, ancak âlim, ârif ve hakîm figürlerinin özelliklerini üzerinde barındıran bir kişinin yapabileceği bir şeyi yapmıştır: İki dil geliştirmiştir. Birinci dil, kendine mahsûs geliştirdiği Türkçe'dir. Bu Türkçe, bugün Türkiye'de hiç kimsenin vâkıf olmadığı ama en fazla vukûfiyet kesbetmeye ihtiyaç hissettiğimiz muhteşem ve muazzam bir Türkçe'dir; hem etimolojik, hem lingüistik, hem de semantik yapısı açısından sadece Bediüzzaman'a mahsus, sembolik ve metaforik dünyası son derece derin ve zengin bir dildir ve Türkçe'nin bir anıt-eseri, bir şâhika-sıdır. (...)

Bediüzzaman'ın Türkçe'nin bir anıt-eserini, bir şâhikasını ortaya koymasını sağlayan asıl şey, kurduğu ikinci dildir. Birinci dil, vasıta'dır; ikinci dil, vasat'a aittir. Bu iki dil, birbiriyle kopmaz bir irtibat hâlinindedir; biri olmadan, öteki de olmaz ve var olamaz. Bu ikinci dil, bütün bir İslâm medeniyeti birikimini,

Yusuf Kaplan

Yeni Şafak yazarı

münhasıran da tefsir, hadis, akaid, fıkıh, kelam, tasavvuf, felsefe, tarih, gramer, mantık, lisan gibi ilimlerden müteşekkil bütün bir İslâm düşüncesi geleneğini harekete geçirerek kurulmuş bir dildir. Dünya ve hayat tasavvurumuzun kaynağını oluşturan kavramlarımızın İslâmî bir düşünce inşası ameliyesi ile şifrelenerek yeniden deşifre edilmesi çabasıdır bu.

Bediüzzaman, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçiş sürecinde düşüncesini kuran, hem İslâmî ilimlere, hem de çağdaş dünyanın bütün dünyayı büyük uçurumların eşiğine fırlatan felsefi sorunlarına derinlemesine ve vukûfiyetle vâkıf, tek ve son düşünürdür: Yani anahtardır. Ve her bakımdan anahtar ondadır.

İslâm'ın kapısını, İslâm düşüncesinin kapısını, İslâm medeniyetinin kapısını ve bütün bunları mümkün kılacak, her alanda, İslâmî bir dil (bir varoluş ve

söyleyiş biçimi) geliştirebilme çabasının kapısını Bediüzzaman anahtarıyla açabiliriz ancak.

Medeniyetimizin solmaya yüz tutan dilini, bu dile hayatını ve hayatietini kazandıran ruhu, ruh-kökünü kavrayabilmek ve yeniden üretebilmek için Bediüzzaman'ı tanımak zorundayız.

Bir dil, tıpkı Bediüzzaman'ın iki dil'i gibi, bir medeniyeti ifade ediyorsa ve bir medeniyetin -bütün boyutlarıyla- ifadesiyse hakikî bir dildir; ve o dil üzerinden yeni yemişler devşirebilmek için yürünebilir ve yeni koridorlar açılabilir ancak.

(Yeni Şafak, 04.07.2006)

(...) Bediüzzaman'ın üflediği ruh, önce Türkiye'de, sonra da Nur Talebeleri'nin yılmak bilmez cehdleri neticesinde bütün dünyada karşılık bulmaya başlamıştır.

Asıl yapılması gereken şey, bundan sonradır: Bediüzzaman'ın geliştirdiği medeniyet projesinin şifrelerini deşifre etmek ve bunu dünyanın entelektüel ufku taşıyabilecek yetkin düşünürler, sanatçılar, yazarlar yetiştirmektir.

Bediüzzaman gibi sistematik düşünce üretmeyen ve çağımızın Gazali'si olan büyük düşünürler, ancak bir yüzyıl sonra düşünce dünyasında tam olarak keşfedilebilirler. O zaman artık gelmiştir. Bundan sonra, Bediüzzaman'ı ülkemizin ve dünyanın düşünce ufku ve idrakine sunmak zorundayız.

(Yusuf Kaplan, Yeni Şafak, 29.7.2006)

İSLÂMÎ DÜŞÜNCEYE BÜYÜK KATKIDA BULUNMUŞ BİR DÜŞÜNÜR

Türkiye'deki İslami düşünceye büyük katkıda bulunmuş bir düşünür bir kere kendisi. Bu önemli. İkincisi, toplumsal ve siyasi meselelerle ilgilenen ve kendi çağında, kendi gününde, kendi yaşadığı yıllarda önemli önerilerde, tekliflerde bulunan ve yol gösteren birisi.

Üçüncüsü de, bugün kısaca Nurculuk adını verdiğimiz bir toplumsal oluşumun, cemaatleşmenin kurucusu, yol göstericisi.

Dolayısıyla Türkiye tarihinde-özellikle cumhuriyet dönemini kastediyorum-her ne kadar itilip kakılsa da-mezarına yapılanları zaten biliyoruz-, tüm bunlara rağmen çok

Emre Aköz

Sabah yazarı

önemli bir figür olarak karşımıza çıkıyor. Kendisine onca şey yapanların kendileri ya da çocukları bugün herhalde biraz pişman olmuşlardır diye düşünüyorum.

Toparlarsak; üç temel alanda, yani

toplumsal sorunlar, İslami düşünce ve insanları bir araya getirerek bir hareket oluşturma açısından çok önemli etkileri olmuş bir düşünür.

Bugün de çeşitli cemaatlere ve inançtan hareketle kurulmuş olan toplumsal örgütlenmelere onun düşüncesi ışık tutuyor. Sadece nurcular olarak değil, diğer kesimlerin de yararlandığını görüyoruz.

Keisuke Yamanaki

Japonya'nın Ankara Büyükelçiliği Müsteşarı

SAİD NURSÎ'YE HAYRANIM

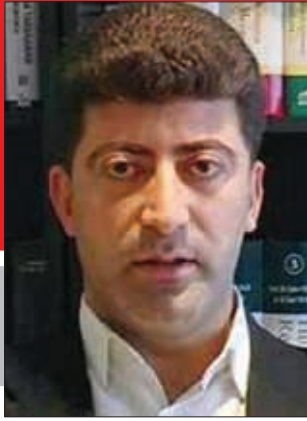
Said Nursî'nin ilginç ve sıradışı hayat hikâyesi bende derin bir hayranlık etkisi bıraktı. Türkiye'nin doğu ucunda, taşra sayılabilecek, kırsal bir kesim olan Bitlis gibi bir yerde dünyaya gelmesine rağmen, böylesi geniş bir ufka ve entelektüel birikime sahip bir âlimin yetişmiş olması beni şaşırtan şeylerin başında gelmektedir. Genellikle bir din adamı olarak tanınan Said Nursî, bana göre din adamlığının yanı sıra çok geniş bir ufka sahip ve diğer ilimlere vakıf olan ve ciddî önem veren, uluslar arası tecrübe sahibi bir bilim adamıdır. Böylesi bir âlimin hayatı boyunca eziyet çekmiş olması da beni hep şaşırtmıştır.

(Yeni Asya, 31.1.2010)

TEK ÇIKAR YOL BEDİÜZZAMAN'IN REÇETESİ

Genel mânâda imparatorluğun gidişatını, özel olarak da Kürt meselesini temelden kavrayan ve fikir üretenlerden biri de Bediüzzaman Hazretleridir. Batının ilim ve teknoloji alanlarında hızlı yükselişi karşısında İslâm âleminin geri kalmışlığı onu derinden üzüyor, düşünmeye sevk ediyordu. Bediüzzaman, II. Meşrûtiyetin ilân edilmesi üzerine Şark vilâyetlerini baştan sona gezmiş, halk kesimi, aşiret reisleri ve ulema ile uzun görüşmeler yapmış, yeni idarî sistemin güzelliklerini, hürriyet ve meşrûtiyetin önemini anlatmıştı. Kürt meselesi ile ilgili özellikle üç temel mesele onun zihninde yer almıştır; cehalet, sefalet ve ihtilâf üzerinde durmuş ve bu konularda çözüm önerileri sunmuştur. San'at, marifet, ittifak silâhı ile meselelerin hallolacağını söylemiştir. Özellikle eğitim meselesi üzerinde durmuş ve şarkta bir üniversitenin kurulması hususunda büyük gayret göstermiştir. 100 yıl

Muhammed Akar

**Şeyh Said'in torunu
İnsan Hakları
Sözcüsü**

önce Müslüman Kürtlerin meseleleri ile yakından ilgilenip, çözüm önerilerini en yüksek makamlara kadar götürmüştür.

100 yıl geçtiği halde, Bediüzzaman'ın Kürt meselesine ilişkin sunduğu reçete tek çıkar yol gibi görünüyor. 100 yıl sonra dönüp dolaşıp Bediüzzaman'ın önerdiği

noktaya gelmek ne garip bir şey. Onca yıl sonra Kürtler yine yokluk ve yoksulluk içinde. Milliyetçi tırmanışın Türkiye'yi getirdiği tıkanma ortada. Çözüm olarak da doğuda sosyal ve iktisadî kalkınma hamlesi başlatmak, özgürlükleri ve demokrasiyi genişletmek bu meselenin halli için temel teşkil ediyor. Yani Bediüzzaman'ın 100 yıl önce önerdiği noktadayız. Peki, kaybettiğimiz onca yılı geri getirebilecek miyiz? Yitip giden onca canı geri getirebilecek miyiz? Bari bir yüz yıl daha kaybetmeyelim...

(Yeni Asya, H.Hüseyin Kemal'in röportajı, 3.02.2010)

EN ETKİLİ MÜSLÜMAN DÜŞÜNÜRLERDEN BİRİ

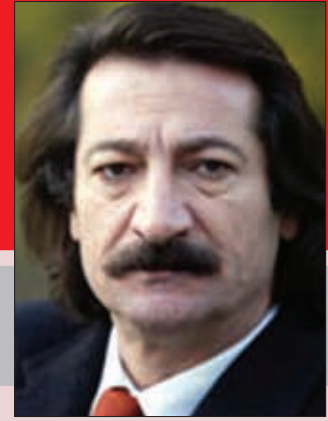
Said Nursî İslâm'ın öncü formu, diyalojik (diyaloga açık), modernite, Batı ve Hristiyanlık ile müsbet hareketi çağırıyor bana. Said Nursî'nin 20.yüzyılın en etkili Müslüman düşünürlerinden birisi olduğu şüphesizdir (tartışılmazdır). Onun düşünceleri küresel (global) Müslüman hareketini doğurmuştur.

Said Nursî Kur'an'a olan derin teslimiyeti, Hz. Muhammed'e (asm) olan bağlılığı ile yenilenmesi, barışa ve diyaloga bağlı olan İslami formu ile tanımlanan öncü bir temsilcidir. İmanı ve zekâsı Said Nursî'yi etkili (güçlü) bir düşünür yapmaktadır. (Tercüme: Tuba Gürsül)

Ian Markham

**Hartford
Seminary**

**Seyit
Haşim
Haşimi**

**Senarist
yönetmen**

SAİD NURSİ TOPLUMSAL BARIŞI TEMSİL EDİYOR

Soru: ...Said Nursî'nin bölge insanını bir arada tutmak için öngördüğü Medresetü'z-Zehra projesini nasıl buluyorsunuz?

Sadece bölge insanı değil ki, bütün bir İslâm dünyasına sesleniyor o proje. Bakın benim hep söylediğim bir şey var. Bugün Kürt meselesinde konuşabildiğimiz şeyleri 20 yıl önce konuşabilseydik, bu mesele şimdiki kadar büyümezdi. Olmadı ve mesele çok büyüdü. Medresetü'z-Zehra projesi ise bildiğim kadarıyla 1900'lerin başında dile getiriliyor. O proje olsaydı, hem Osmanlı son dönemde, hem de Cumhuriyet döneminde Kürt meselesi hiçbir şekilde bu kadar büyümezdi. (...)

Soru: Said Nursî'nin Kürt meselesi konusunda ne gibi bir değer taşıdığını düşünüyorsunuz?

Sürekli olarak ortak değerler diyoruz değil mi? Said Nursî bu ortak değerlerin başında gelir. Hem Kürtlerin, hem Türklerin saygı gösterdiği, sevdiği, takip ettiği bir isim. Daha da önemli o zaman Doğu meselesi denilen Kürt meselesi konusunda somut önerileri olan biri. Bu sorun daha yeni yeni başlarken, "Bir şeyler yapmalıyız, yoksa geleceğimizi kaybederiz" diyen biri. Bakın somut bir örnek bir vereyim: Bazıları biliyorsunuz, Kürtçe duyunca sanki başka bir dünyadan gelmiş gibi bakıyor. (...) Said Nursî'nin medrese projesi gerçekleşseydi, Kürtçe normalleşirdi ve hiç kimsenin ne Kürtlerle, ne de Kürtçe ile sorunu olurdu. Kimse de kalkıp yanlış siyasetleri yıllarca uygulamaya kalkmazdı. (...) Kaç yıl geçmiş, (Said Nursî) hâlâ insanların nezdinde muteber bir isim. (...)Türkiye'nin normalleşmesini isteyen bir çizgiyi temsil ediyor. Daha açık söylersek, toplumsal barışı temsil ediyor.

(Yeni Asya, H. Hüseyin Kemal'in röportajı, 13.10.2009)

**Jane
Smith**

**Harvard
Üniversitesi**

KUR'AN'I 'YAŞANAN' BİR TARZDA TEFSİR ETTİ

Said Nursî'yi Hartford Seminary'deki öğrencilerim sayesinde tanıdım ve onu 20. yüzyılın en büyük düşünürlerinden birisi olarak takdir ederim. Modern Müslümanların yaşayışı için Kur'an'ı yaşayan (canlı) ve uygun bir tarzda tefsir etmiştir.

(Tercüme: Tuba Gürsül)

20. YÜZYILIN EN BÜYÜK MÜSLÜMAN DÜŞÜNÜRÜ

Röportaj: Umut Yavuz

Bediüzzaman Said Nursî ismi batı dünyası için ne ifade etmektedir?

Said Nursî'nin sadece Batı toplumuna değil modern çağda yaşayan bütün insanlığa çok önemli mesajları vardır. Günümüz insanların, din ve bilimi birbirine zıt görmeyen insanlardan bir şeyler işitmeye ihtiyacı var. Onların duymak istedikleri şey günümüz dünyasında Allah'a inanan aktif insanlar olmanın mümkün ve gerekli olduğudur. Sadece inanan bir insan olmak değil, aynı zamanda Allah'ı hayatlarımızın merkezine koyan bir yaşayışa sahip olmamız gerekiyor. Allah inancını ve ona hizmet etmeyi hayatımızın merkezine almazsak eğer, bu çağda yaşayan insanlar olarak küreksiz bir sandal gibi oluruz. Dalgalar bizi bir geri bir ileri atar durur. İşte Said Nursî, Allah inancının, adeta bizi doğru yöne sürükleyen kürekler olduğunu bize gösteriyor.

Peki sizin dünyanızda 'Said Nursî' ismi hangi manaları çağrıştırıyor? Siz onu nasıl tanıyor ve tanımlıyorsunuz?

Modern dünyada Allah'a ibadet ve hizmet etmenin nedenlerini insanlara keşfettirmek için bir isimdir Said Nursî. Modern seküler zaman Allah'ı insanların bilinçaltının uzak köşelerine itmeye çalıştığından, Nursî'nin yaşam boyu süren projesi zamanımız insanlarına Allah'ı hayatlarının merkezine nasıl koyacaklarını göstermektedir.

Ankara Üniversitesi'nde ders verirken, Said Nursî'yi ilk defa öğrencileri sayesinde duydum. O zamandan beri Risale-i Nur'u tanıdım ve okumaktayım. Nursî'yi 20.yüzyılın en büyük hakiki Müslüman düşünürlerden birisi olarak görmekteyim. Daha ötesinde, ben onu Allah dostu ve kendim ve diğer insanların çok şey öğrenebileceği bir isim olarak görmekteyim.

Bildiğiniz üzere, modern dünyada bilhassa 11 Eylül'den sonra İslâm'ın imajı ne yazık ki terör ile eşdeğer olarak algılanmıştır. Ancak bildiğimiz gibi İslâmiyet özünde bu değildir. Sizce insanlar İslâm'ın gerçek barışçıl yüzünü nasıl görebilirler?

İnsanların İslâm'ın barış ve kardeşlik dini olduğunu anlamaları, ancak ve ancak İslâmiyeti hayatında tam düstur edinmiş insanlarla karşılaştıklarında mümkün olabilir. Bu insanların, hoşgörülü olan ve hayatını barış içinde yaşamaya adanmış Müslümanlar ile doğrudan bir ilişki ve diyalog içine girmeleri gerekmektedir. Çağımızın insanı bu tür Müslümanlarla karşılaşmadığı sürece, medyada gördükleri önyargılara ve hurafelere inanmak durumunda kalacaklardır.

Bütün dünyada özellikle de Avrupa'da Müslüman nüfus giderek artmakta. Sizce neden bu insanlar İslâmiyet'e ilgi duyuyorlar?

Uzun süre boyunca seküler bir toplumun içinde yaşayan insanlar artık bundan bunalıp, kendilerini

Thomas Michel

Georgetown Üniversitesi

Thomas Michel kimdir?

Prof. Dr. Thomas Michel S.J., ABD'nin Missouri eyaletine bağlı St. Louis şehrinde 1941'de doğdu. Felsefe ve ilahiyat disiplinlerinde yürüttüğü çalışmalarından sonra, 1967'de bir Katolik rahip olarak görev aldı. Mısır ve Lübnan'da Arapça ve İslâmî araştırmalar konusunda çalıştı. Prof. Fazlurrahman'ın yönlendirmesi altında İbn Teymiye'nin yazıları üzerine doktora tezini tamamlamasından sonra, 1978'de Chicago Üniversitesi'nden "İslam düşüncesi" alanında doktor unvanını kazandı. Dr. Michel, 1978-1981 yılları arasında Endonezya'nın Yogyakarta şehrindeki Sanata Dharma Üniversitesi'nde öğretim üyeliği görevinde bulundu. 1981'de Vatikan'ın Dinler Arası Diyalog Konsülü'nün Asya Masası'na tayin edildi. 1988'de Vatikan'ın aynı departmanının bölüm başkanı oldu. 1994-1996 yılları arasında, merkezi Tayland'ın başşehri Bangkok'ta bulunan Asyalı Piskoposlar Konferansları Federasyonu'nun Ekiümenik ve Dinler Arası İlişkiler Ofisi'nin (FABC-OEIA) genel sekreter yardımcısı olarak hizmet gördü. Ayrıca Roma'daki Dinler Arası Diyalog İçin Cizvit Sekreteryası'nın genel sekreterliği ve de Asyalı Piskoposlar Konferansları Federasyonu'nun ekiümenik sekreterliğini yürütmüştür. Halihazırda ABD'deki Georgetown Üniversitesi'nde öğretim üyeliği yapmaktadır.

Allah'ın yoluna götürecek ve Allah rızası için yaşayabileceği bir yol aramaya başlamışlardır. İşte çağımızda bir çok insan, İslâmiyet'in özünde, hayatlarının her aşamasında uygulayabilecekleri, Allah'ın iradesine ve isteğine uygun kapsamlı ve şümüllü bir program bulmaktadır.

Yapılan bazı araştırmalara göre İslâmiyet'i seçen insanların bir çoğu kadınlardan oluşuyor. Halbuki biliyoruz ki, biraz da medyanın kötü propagandası yüzünden batı dünyası için İslâm'da kadın imajı oldukça olumsuzdur. O halde bu kadınlar neden İslâmiyet'i seçiyor?

İslâmiyet'i seçmiş olan ve benim tanıdığım kadınların hepsi birbirinden farklı sebeplerle bu dini seçmiş kişilerdi. Bunların hepsini tek bir kategori altın-

da değerlendirmek biraz zor. Ancak bunların hepsinde ortak olan bir şey var ki, hepsi de Allah'ı aradıkları uzun bir hayat yolculuğu sonunda, İslâmiyet'i tanıdıktan sonra kendilerini, "bir insanın kendini evinde hissetmesi" gibi rahat hissetmişlerdir.

Sizce Müslüman ve Hristiyanlar arasında ortak noktalar nelerdir?

Hristiyan ve Müslümanlar arasındaki en önemli ortak noktalardan biri, Allah'ın iradesini yorumlayış biçimimize göre, yapabileceğimiz en iyi şekilde Allah yolunda hizmet etme arzumuzdur. Dinimizin pratiklerinde ve detaylarda bir çok noktada farklılıklar taşısak da, Allah'ı bilmek, sevmek ve ona hizmet etmeye karşı hissettiğimiz derin arzu, gerçek Hristiyanları ve Müslümanları birleştirmektedir. Risale-i Nur eserlerinde, sanırım 10. Söz'ün İkinci Hakikat kısmında, Said Nursî şu ifadeleri kullanmaktadır: "Hem, hiç mümkün müdür ki, o Rahmân-ı Rahîm'in kendini tanıttırmasına mukabil, imân ile tanımakla ve sevdirmesine mukabil, ibâdetle sevmek ve sevdirmekle ve rahmetine mukabil şükür ile hürmet etmekle mukabele eden mü'minlere bir dâr-ı mükâfatı, bir saadet-i ebediyeyi vermesin?"... İman ile tanımak, ibadetle sevmek, rahmeti için şükretmek ve onun ebedî saadet vaadini ümit etmek... Nursî, ben de burada çok veciz bir şekilde Müslüman ve Hristiyanların buluşabileceği ortak noktaları göstermiş oluyor...

Müslüman ve Hristiyanlar aynı Allah'a mı inanırlar?

Ben tam kanaat getirmişim ve iman etmişim ki, Müslümanlar ve Hristiyanlar aynı Allah'a inanmaktadır. Bu bizleri sevgiyle yaratan ilahımıza, Hz. İsa (as)'ın "Baba" diyerek hitap etmiş olma inancı, bildiğimiz anlamda biyolojik babalık ya da zürriyet anlamında anlaşılmamalıdır. Ancak ve ancak mecazi olarak Allah'ın bize olan merhametinin bir babanın evladına olan merhameti gibi olmasını temsilen anlaşılabilir. Biz inanıyoruz ki, Yahudilerin de Müslümanların da inandıkları Allah bizim inandığımızla aynı ilâhtır.

Peki bir Müslüman'ın Hz. İsa'nın (as) peygamberliğine iman ettiği gibi, bir Hristiyan da Hz. Muhammed'in (asm) peygamberliğine inanabilir mi?

Bir Hristiyan için Hz. Muhammed'in (asm) peygamberliği meselesi, bir Müslüman için Hz. İsa'nın (as) peygamberliği meselesine nazaran daha karmaşık ve zor bir meseledir. Bunun sebebi ise, Hz. Muhammed'in (asm) doğumunun, Hristiyanlık kutsal metinlerinin yazılışından çok sonra vuku bulmasıdır. Nitekim Katolik Kilisesi daha bugüne kadar Hz. Muhammed'in (asm) risaleti hakkında kesin ve net bir açıklama yapmamış, kural koymamıştır. Bunun manası şudur ki, Katolik Hristiyanlar kendi anlayışları ve tercihlerine göre Hz. Muhammed'i (asm) bir peygamber olarak kabul etmekte serbesttirler. Benim şahsî kanaatim ise, yüce yaratıcımız Allah'ın, Hz. Muhammed'i (asm) insanları tek olan Allah'a ibadet etmeye çağırması için görevlendirmiş olduğudur. Tıpkı antik çağda yaşamış Edessalı (bugünkü Şanlıurfa) Patrik Timothy'nin söylediği gibi söylüyorum: "Muhammed'in yürüdüğü yol peygamberlerin yoludur..."

ÜSTAD SAİD NURSÎ FEVKALADE BİR HAZİNE BIRAKTI

**Nazeema
Ahmed**

Güney Afrika Cum.
Başkan Vekili
Parlemento Memuru

Röportaj: Zübeyir Tercan

Bediüzzaman'ı nasıl tanıyorsunuz?

Toplumların kutuplaşmasını netice veren milli ve kültürel kimliklerin gittikçe daha da çok ayrışması ile karakter kazanan küreselleşen

dünyanın genel jeopolitik görünümünü anlamlandırmaya takıldığım zamanlarda Bediüzzaman Said Nursî'nin ilk olarak "Hutbe-i Şamiye" isimli eserini okuma imtiyazına eriştim.

Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hutbe-i Şamiye'de bu çağın ruhsal ve sosyo-politik hastalıklarının canlandırıcı ve keskin bir analizini yapıyor: Keder ve umutsuzluk, ihtilaf ve husumet, zorba yönetim ve sosyal uyum eksikliği. Üstad Bediüzzaman Said Nursî bu derin yaralara gerekli olan aydınlatıcı ve sağlam çözümü öneriyor: Ümit ve doğruluk, devamlı kardeşlik ve sosyal hayatta müzakere.

Bediüzzaman Said Nursî ismi sizede hangi manaları çağrıştırıyor?

Benim için Bediüzzaman Said Nursî ismi, imanının temellerinin temelsiz felsefi söylemler, ateizm, tabiatperestlik ve mütecaviz sekülerizm gibi tehditler altında bulunduğu bir modernizm

çağında imana ve yüce Kur'an'a hizmetle eş anlamlı.

Üstad Bediüzzaman Said Nursî ilham eseri olan Risale-i Nur'u modern asrın soru sorarak öğrenmeye çalışan zihinleri için yazdı. Ancak sebepli delil ve argümanlarla tatmin olan zihinlere Üstad Said Nursî bütün delilleri yüce Kur'an'dan alarak mükemmel bir şekilde cevap verdi.

Üstad Said Nursî bu dünyaya Risale-i Nur adında fevkalade bir hazine bıraktı. Bunun ispatı olarak Afrika kıtasının en güney noktasındaki bu kadının da dâhil olduğu dünya üzerindeki milyonlarca kişi şevkle Risale-i Nur'u okuyor. Üstad Bediüzzaman Said Nursî'nin Risale-i Nur'u, benim hayatımı geri dönülmesi mümkün olmayacak şekilde sonsuza dek değiştirdi.

Üstadıma en samimi hürmetlerimle...

(Nazeema Hanım burada belirttiği fikirlerinin kendine ait fikirler olduğunu özellikle belirtiyor)

SAİD NURSÎ CUMHURU TEMSİL EDİYOR

Bu ülkede başka bir resmî tabu da Said Nursî... Cumhuriyeti, meşrûtiyeti, parlamenter sistemi savunduğu halde devlet Said Nursî'ye neden bu kadar tepkili?

Tek parti dönemindeki tepki, her şeyden evvel din düşmanlığından kaynaklanıyordu. 'Din terakkiye manidir' diyerek imana savaş açan kadrolar, imanının ihyası için canla başla çalışan Said Nursî'ye elbette diş bileyeceklerdi. Çok partili dönemde ceberut laiklik biraz yumuşadı, din düşmanlığı irtifa kaybetti, ama Said Nursî'ye tepki sürdü. Said Nursî'nin cumhuriyetçi olması fayda etmedi, zira ona düşman olanlar genellikle cumhursuz bir cumhuriyet istiyorlar ve fakat Said Nursî cumhuru temsil ediyor.

Said Nursî sizce Türkiye'nin siyasî ve sosyal hayatına nasıl etki bırakmıştır?

Bu ülke hâlâ İslâm ülkesi diye anılabiliyorsa,

**Hakan
Albayrak**

Yeni Şafak
yazarı

bunda Bediüzzaman'ın payı büyük. Cenâb-ı Hakk ganî ganî rahmet eylesin.

Entelektüel veya aydın dediğimiz kimselerin çoğu Said Nursî'nin düşüncelerini bilmiyor. Bu Türkiye'ye bir kayıp olarak geri dönüyor mu sizce?

Tabii ki. İman tazelemeye hepimizin ihtiyacı var ve Risale-i Nur Külliyyatı iman tazelemek için bire bir. Üstadın Türk-Kürt beraberliği konusundaki fikirleri ve gayretleri ile meşveret ve şûrâya yaptığı vurgular da çok önemli. Bunlar doğru dürüst bilinsaydı, bunların mânâ ve ehemmiyetleri idrak edilseydi, ülkemiz her halde daha güzel bir ülke olurdu.

Devlet Said Nursî'yle ne zaman barışacak dersiniz? Bu konuda yapılması gerekenler neler?

TRT'de Bediüzzaman'ın hayatını, mücadelelerini ve çektiği çileleri anlatan bir dizi -belgesel yahut drama- güzel bir başlangıç olacaktır. Şükür ki, artık böyle bir şey imkânsız görünmüyor.

(Yeni Asya, H.Hüseyin Kemal'in röportajı, 8.3.2010)

Yeni Asya Neşriyat'tan OKURLARINA YENİ ESERLER

"Hayatta tüketildikçe artan şeyler de vardır"

Çanakkale Bir Kahramanlık Destanı
Bekir ÖZCAN

5 TL
KDV DAHİL

Ebat: 10.5x17 cm, sayfa: 250

Sahabenin Günlüğü
Saliha FERİDOĞLU

2.90 TL
KDV DAHİL

Ebat: 13.5x19.5 cm, sayfa: 96

Çocuk Eğitiminde Maneviyat
Özkan TAŞAR

3.90 TL
KDV DAHİL

Ebat: 13.5x19.5 cm, sayfa: 128

Arayışlar
Ahmet ÖZDEMİR

7.90 TL
KDV DAHİL

Ebat: 13.5x19.5 cm, sayfa: 302

İslâm ve Demokrasi
Risale-i Nur Enstitüsü

2.90 TL
KDV DAHİL

Ebat: 11x17 cm, sayfa: 100

HADİSLERDEN SEÇMELER İLİM
Yeni Asya Araştırma Merkezi

2.90 TL
KDV DAHİL

Ebat: 9.5x13 cm, sayfa: 184

Pozitif Pencere
Sebahattin YAŞAR

8 TL
KDV DAHİL

Ebat: 13.5x19.5 cm, sayfa: 248

Her Günümüze Bir Hadis
Yeni Asya Araştırma Merkezi

9.90 TL
KDV DAHİL

Ebat: 13.5x21 cm, sayfa: 500

Nurun İlk Kapısı

7 TL
KDV DAHİL

Ebat: 9.5x13 cm, sayfa: 528

**TÜRKÇE OKUNUŞLU
Teshîhat-Cevşen-Celcelutiye**

2 TL
KDV DAHİL

Ebat: 8x11.5 cm, sayfa: 128

**TÜRKÇE OKUNUŞLU
Cevşenü'l-Kebir**

1 TL
KDV DAHİL

Ebat: 8x11.5 cm, sayfa: 52

**TÜRKÇE OKUNUŞLU
Namaz Tesbihati**

1 TL
KDV DAHİL

Ebat: 8x11.5 cm, sayfa: 48

Elhüccetüzzehra

6 TL
KDV DAHİL

Ebat: 8x11.5 cm, sayfa: 544

Tiryak

5.50 TL
KDV DAHİL

Ebat: 8x11.5 cm, sayfa: 384

Miftahü'l-İman

4 TL
KDV DAHİL

Ebat: 8x11.5 cm, sayfa: 352

Bizimle bir mola vermek
istemeyi misiniz?

YENİ ASYA NEŞRİYAT
İnsanı ve kâinatı okumak için...

www.yeniasyakitap.com | satis@yeniasya.com.tr

YENİ ASYA BÜROLARI ve SEÇKİN KİTAPÇILARDA

Tel: (0212) 655 88 59 (pbx) | Fax: 651 92 09